

GLAS GORENJSKE

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK
S 1. JANUARJEM 1956 KOT POLTEDNIK
OD 1. JAN. 1960 IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO
IZDAJA ČP »GORENJSKI TISK« V KRANJU

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK: SLAVKO BEZNIK

TELEFONI: UREDNIŠTVO 475 in 190, UPRAVA 397
TEK. RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU
607-70-135 — IZHAJA OB PONEDELJKIH, SREDAH,
IN SOBOTAH — LETNA NAROČNINA 900,
MESEČNA 75, POSAMEZNA ŠT. 10 DIN

LETO XIII., ŠT. 91

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

SOBOTA, 6. AVGUSTA 1960

Ob prazniku tržiške občine

Nad 1000 milijonov dinarjev za investicije

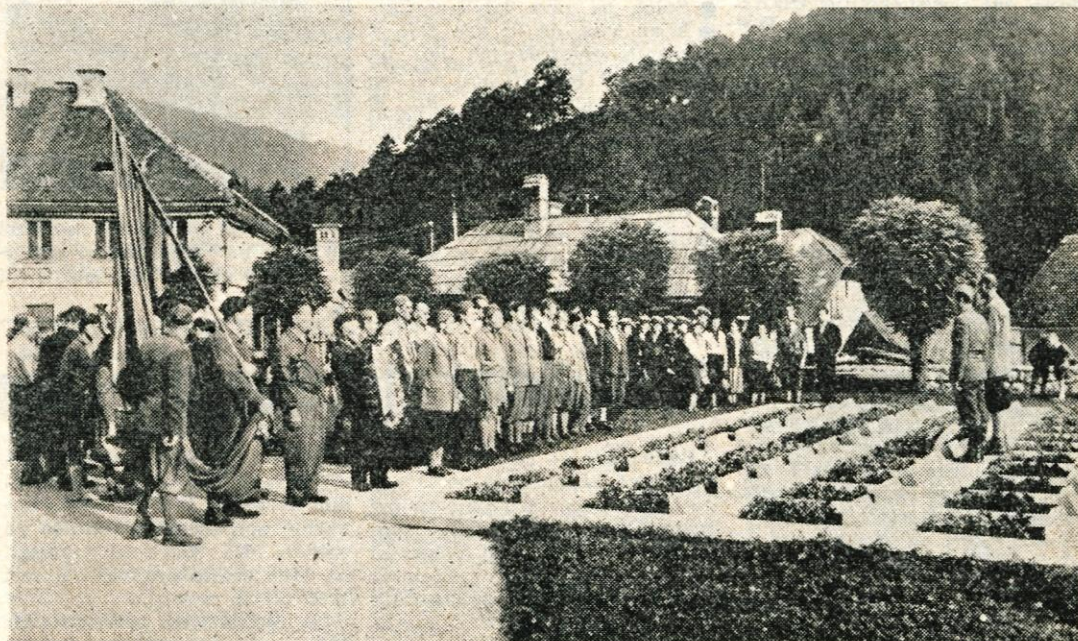
Bogat spored prireditev - Doslej največji uspehi gospodarskih organizacij - Velika skrb za družbeni standard

Zastave te dni spet krasijo tržiško komuno. Peti avgust je občinski praznik. Tega dne 1941. leta so padle prve žrtve pod Storžičem, ko je bil napaden kranjsko-tržiški bataljon. Padlo je 8 prvoborcev, med njimi 3 borke. Zato je torej te dni Tržič spet v praznični preobleki, prebivalci so se spominu žrtev oddolžili s številnimi prireditvami: spominska svečanost pri spomeniku padlih pod Storžičem in na grobišču padlih borcev in talcev na pokopališču v Tržiču, že od nedelje dalje pa se vrste kulturne in športne prireditve, katerih zaključek bo v nedeljo, 7. avgusta.

din. Tovarna kos in srpov je v zaključni fazi z rekonstrukcijo, gradi pa tudi dvajsetstanovanjski blok. Medtem ko je LIP namenil 14 milijonov dinarjev za gradnjo štirih stanovanj, bo delovni kolektiv vložil v nove stroje in opremo še 9 milijonov dinarjev. Razen omenjenih imajo večje gospodarske in negospodarske investicije še »Pohišstvo«, Tovarna lepenke in »Runo«.

Ce gremo mimo tega, da so v gradnji vsa nanizana stanovanja je v tržiški komuni v gradnji še več pomembnih objektov družbenega standarda: kopališče (bazen je že uporaben za kopanje), zdravstveni dom, vodovod Kovor — Naklo, jeseni pa bodo pričeli s pripravljalnimi deli za gradnjo nove šole (glavni načrt je v zaključni fazi). Razen tega bo v prihodnjih dneh izročena namenu mostna tehtnica, ob kateri bodo še posebni prostori za prodajo kruha in mleka, jutri pa bo v Podlublju otvoritev novega gasilskega doma.

Medtem ko je delovni kolektiv »Peka« pred kratkim otvoril nove delovne prostore, bo še letos investirjal 88 milijonov dinarjev za nove stroje in 37 milijonov za stanovanja. BPT že gradi nov objekt tkalnice in obnavlja staro predilnico, gradi pa tudi stanovanja v vrednosti 45 milijonov

TRŽIČ, 5. avgusta — Danes zjutraj ob 7. uri, na sam dan občinskega praznika, so domačini in preživeli borci položili vence na grobišče padlih borcev in talcev na tržiškem pokopališču. Na proslavi je sodeloval moški pevski zbor in godba na pihala, medtem ko je o spominu žrtev govoril tovariš Gašper Štibl. — Večina prisotnih je za tem odšla k spomeniku padlih borcev pod Storžič, kjer je bila ob 11. uri žalna komemoracija

Sejemске razglednice

Turistični sejem, sejem široke potrošnje, jubilejni sejem — standardna imena, ki se že skoraj teden dni pojavljajo iz dneva

Kdor ga gleda, vsak drugače sejem kranjski sodi; eden hvali in spet drugi vpije: »Fej te bodi!« (Prosto po Prešernu)

Da, lega Prešernovega verza sem se spomnil, ko sem razmišljal o kranjskem sejmu, o njegovi tradiciji, razmišljal o tem, kaj menijo o njem obiskovalci, ki so si ga letos ogledali že desetič. Eni ga hvalijo, drugi kritizirajo, spet tretji ne dajejo izjav, ker se bojijo kakršnekoli zamere, vsak pa si o njem svoje misli: o sejmu, o zabavnem programu zvečer, o plesu (ki ga ima Kranj vsaj v sejemskih dneh!), pa o avtomobilih, ki jih je premalo za vse itd.

v dan na straneh naših časopisov, ki privablja obiskovalce iz vseh krajev naše ožje in širše domovine.

Sejem široke potrošnje. S potrošniškim sejmom smo začeli lani, prej je bil samo Gorenjski sejem. Na sejmu lahko kupite vse razstavljene proizvode, tudi montažne hišice in — Fičote. Pa tudi »ostanke«, ki jih v Tekstilni šoli prodaja Tiskarinja in kjer je največja gneča. Kupite pa lahko tudi piščalke za 60 dinarjev, krasne stenske »umetniške« slike s čudovito romantičnimi motivi (n. pr. deklici v belih oblekah v gozdu ali motiv z lova, kakršnega še vedno sem pa tja vidimo po naših podeželskih krčmah), skratka — sejem široke potrošnje.

»Le tistega ne dobite, kar iščete!« Tako pravijo obiskovalci. N. pr. v tekstilnem delu sejma so razstavljeni krasni vzorci blaga, prodajajo pa le nekatere; fiste najlepše le razstavljajo. — Obiskovalcem to ni všeč — če je to sejem široke potrošnje, potem bi morala biti izbira že nekoliko večja.

Sicer pa lahko kupite čoln, ki ga razstavlja Elan Begunje, pa radijske sprejemnike, hladilnike, čevlje, ležalne blazine z 10% popustom, gramofonske plošče — razglednice s 5% popustom, mopede (prihodnje leto bo tudi Fičotov že dovolj), čudovito lepe blazine, ki jih izdeluje Apolonia Sorli iz Ziri, pa zares lepe izdelke domače obrti, ki jih prodaja Drago Višnar z Jesenic itd. itd. Skratka, izbire na pretek, od znamk, vseh vrst vin, jedil v kulinarčni razstavi, do montažnih hišic in Fičotov, ki jih je bilo 22, prijav pa že prva dva dneva okoli 150.

Nekaj me je presenetilo: sejem je aranžersko odlično ure (Nadaljevanje na 8. strani)

Zadnje vesti

DOMA...

BEOGRAD, 5. avgusta. — Z obiska po naših krajih se je danes vrnil v Beograd patriarh pravoslavne cerkve German. Obiskal je med drugim Zagreb, Ljubljano, Tolmin, Portorob, Brione, Pulj, Reko in Šibenik. Na Brionih je patriarha Germana sprejel predsednik republike Josip Broz Tito. Na potovanju se je sešel tudi s predsednikom Ljudske skupščine LRS tov. Mihom Marinkom ter zastopniki Izvršnega sveta Hrvatske, Slovenije ter Bosne in Hercegovine.

... IN PO SVETU

ADIS ABEBA, 5. avgusta. — Etiopski cesar Haile Selasie si je danes ogledal eno največjih kmetijskih farm v deželi, ki je bila zgrajena na osnovi ekonomskega sodelovanja med Etiopijo in Jugoslavijo. Haile Selasie se je zanimal za traktorje v zadrugah, ki jih je Etiopiji poslala industrija motorjev iz Rakovice, ter za druge kmetijske stroje, ki so jih izdelale jugoslovanske tovarne.

Mladinska delegacija Indije na Gorenjskem

V sredo in četrtek se je v Sloveniji mudila indijska mladinska delegacija Mladinske konference Indije. Najprej so se gostje ustavili v Ljubljani, kjer so imeli razgovore o naši komunalni ureditvi s predstavniki Občinskega ljudskega odbora Ljubljana — Center.

Takoj za tem so odpotovali v Kranj in so se ob 17. uri ustavili pred tovarno Iskra, kjer jih je sprejel sekretar OK LMS Kranj, tovariš Igor Janhar in predstavniki TK LMS iz Iskre. Gostje iz Indije so si ogledali tovarno in se zanimali predvsem za proizvodnjo kinoprojektorjev za normalni in ozki trak, kot tudi za druge izdelke.

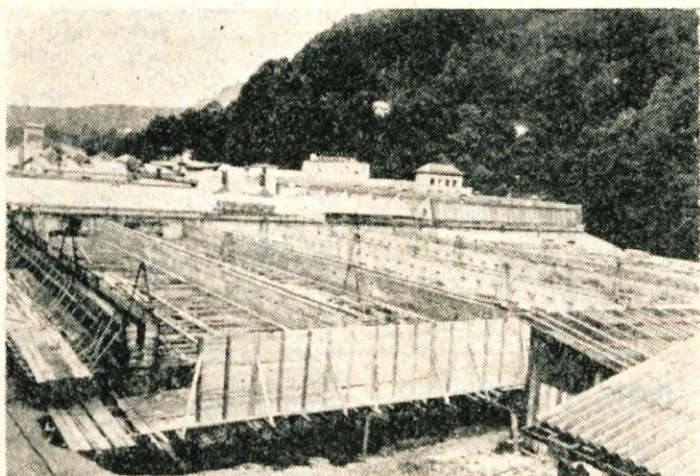
Prisrčen sprejem so gostom napravili pred poslopjem Gorenjskega sejma, kjer jih je sprejel namestnik direktorja, tov.

Ivan Vreček. Oba dela sejma so si ogledovali več kot dve uri. — Povedali so, da jim je bil sejem izredno všeč. Tovarna Elan je vsakemu gostu poklonila garnituro za perjanico. Gostje iz Indije so okrog 20. ure odpotovali na Bled in naprej v Bohinj. — Č

Kolo v Kranju

Turistično-olepševalno društvo Kranj nam je ob jubilejnem X. Gorenjskem sejmu in v okviru proslav 900-letnice Kranja pripravilo izredno kulturno doživetje. V četrtek, dne 4. avgusta, je v Kranju gostovala ena najboljših jugoslovanskih folklornih skupin — Kolo iz Beograda.

Več o tem v ponedeljkovi številki.

Večina tržiških gospodarskih podjetij gradi nove objekte ali obnavlja stare. — Na sliki: gradnja nove tkalnice BPT

OBRAZI IN POJAVI

Človek in osnovna sredstva

Srečala sva se na Gorenjskem sejmu. Ob čakanju na čevapčiče je bilo treba preganjati čas in Ivan je začel pripovedovati o takih stvarih, ki jih človek nerad pravi, ki jih pove s sramežljivostjo, samo ob določenem duševnem razpoloženju.

Od lani je v pokopju. Bil je mojster in delavec so ga imeli radi. Sedaj pa, pravi, mu je dolgčas. Počuti se zapostavljenega. Razen redne zaposlitve je imel prej v podjetju tudi posebno honorarno delo. Ko je šel v pokop, so mu kaj jemalu tudi to odvzeli. Bil je razočaran, počutil se je dokončno ločenega od kolektiva, od njegovih delovnih kolegov in prijateljev zlasti še, ker je moral izročiti vstopnico za tovarno in se sprijazniti z življenjem upokojenca.

Se bolj pa ga je prizadelo pred kratkim, ko so v podjetju imeli neko veliko proslavo. Organizirali so sprejem, svečano sejo delavskega sveta, izlete in... Toda njega niso povabili zraven. In vendar, on je delal polnih 27 let samo v tem podjetju, pomagal prestavljati stroje, prezidavati lope in stene, da je polagoma razrasla tovarna. Iskal je delavce, poučeval vajence in se radoval vsakega uspeha, vsakega napredka. Danes, ko njegove zamisli prihajajo do veljave, je on odстранjen.

Tako je pripovedoval Ivan in se pritoževal, kako je sedaj na stara leta pozabljen.

Taka je ena, prva slika »odpravljanja« ljudi. Prav nekaj podobnega pa je bilo s sprejemanjem v nekem drugem podjetju. Po sklepu delavskega sveta je bilo dodeljeno več stipendij in vestni knjigovodja je med kartotekami osnovnih in obratnih sredstev vestno uredil še posebne evidenčne tablice in ažurno beležil dan izplačila, pripenjal potrdila prejemnikov itd. To pa je bilo tudi vse. Zato je mladi Duško, bodoči inženir, skupno s svojim šolskim kolegom nehoti zašel v drugo podjetje. Najprej je šel tjakaj na neki družabni večer v njihovo menzo, zatem je hodil v klub k televizij-skemu sprejemniku; spoznal se je z mladimi in starimi. Povabili so ga na nek izlet in zatem celo na oddih v njihov počitniški dom. Premišljal je in se odločil: ko bo inženir, pride v njihovo podjetje. Težko mu je bilo, vendar je o tem obvestil podjetje, ki mu je do takrat dajalo stipendijo.

Najprej se je seveda razburil knjigovodja. Njegova kartoteka stipendistov, živih ljudi, v omari celotne evidence osnovnih in obratnih sredstev, se je pokazala kot nezadostna.

K. M.

**BODITE EDEN IZMED 100.000 OBISKOVALCEV LETOŠNJEGA
X. JUBILEJNEGA GORENJSKEGA SEJMA**

**od 29. julija
do 9. avgusta**

Jugoslovanski turizem!

Razstavljeno blago naprodaj po izrednih sejemskih cenah!
Nagradna žrebanja!

Številne kulturne in zabavne prireditve!

25 % popust na železnice!

Gorenjci! Obiščite letošnji sejem v največjem številu!

Sem in tja po Cerkljah

Cerklje — Tako kot povsod pri nas se tudi Cerkljani pod Krvavcem srečujejo danes z neštetimi problemi.

Urediti bo treba avtobusno postajo, vodovod, kanalizacijo, ceste in še in še. Pa si oglejmo nekatere podrobnosti:

△ Edina, morda največja želja prebivalcev tega kraja je vsekakor nova avtobusna postaja. Saj je kaj žalosten pogled, ko včasih številni potniki celo na dežju čakajo za prevoz z avtobusi v kranjske tovarne. Pravijo, da jih je dnevno okoli 700 do 800. V zadnjem času kaže, da je vsa stvar le krenila na bolje. Izdelani so že načrti, pripravljen je material, gradnja avtobusne postaje pa bo prevzelo gradbeno podjetje »Remont« iz Cerklj.

△ Ni to edina težava Cerkljanov. Letos imajo namen urediti tudi pokopališče, saj nekje odpada od zidane ograje celo omet in daje kaj slabo podobo turističnemu videzu Cerklj.

△ Ko smo bili zadnjič v Cerkljah, se je precej prebivalcev pritoževalo zaradi pomanjkanja vode. Na dan teče samo eno uro, kar pa je običajno premalo. Menijo, da so nekje počile vodovodne cevi pa se doslej ni še nihče spomnil, da bi to popravil. Vodovodni odbor v Cerkljah je sicer že napravil dva pregleda, vendar do danes še ni ugotovil napake. Verjetno pa je okvara že na zajetju.

△ Zaradi poletnih počitnic kulturne dejavnosti v Cerkljah ni, pač pa bo kulturno prosvetno društvo te dni organiziralo članski izlet.

△ Tudi kino vstopnice pravi domačini, da so predrage. To še ni tako hudo, če vzamemo primere, da je film ob sobotah napovedan, včasih pa ga iz nerazumljivih vzrokov potem sploh ni na sporedu.

△ Največja pomanjkljivost v Cerkljah pa je prav gotovo ta, da še danes nimajo prepotrebne turističnega društva. Spričo številnih prehodnih turistov, ki potujejo vsak dan skozi Cerklje na Krvavec, je to društvo še toliko bolj potrebno. Nekateri posamezniki so že skušali ustanoviti društvo, toda ker niso imeli zadostne podpore ostalih organizacij v tem kraju, je seveda vse skupaj propadlo. Ena izmed prvih nalog turističnih delavcev v Cerkljah bi bila vsekakor, da asfaltirajo ceste od Cerklj do spodnje postaje žičnice. Razen tega bi bilo prav, če bi nekateri lastniki hiš ob tej cesti primerno uredili fasade in pa okolje, kajti nekatere stanovanjske hiše prav nič ne sodijo med »turistične zanimivosti« tega kraja.

△ Prostovoljno gasilsko društvo v Cerkljah je v zadnjem času precej delavno. Tako so marljivi gasilci s prostovoljnim delom pričeli graditi v Dvorjah požarni bazen in predvidevajo, da ga bodo odprli 14. avgusta.

△ Kaj slabo pa so se na zadnjih izpitih za voznike motornih vozil izkazali nekateri člani domačega avto-moto društva. Od 15 prijavljenih sta izpit uspešno opravila samo dva. Kaže, da bo treba tudi v tej smeri več resnosti. Toda kljub temu društvo dobro dela, saj so prav v zad-

njem času organizirali tudi ocnjevalno vožnjo.

△ Športno dejavnostjo v Cerkljah nikakor ne morejo na zeleno vejo. Na edino, morda vsaj delno uporabno telovadišče za šolo so napeljali še gramoz in telovadišče tako dokončno onesposobili za vsaj minimalno športno in telesno vzgojno dejavnost.

● Sploh pa smo dobili v Cerkljah vtis, da tu vse delo v raznih organizacijah leži na dveh ali treh ljudeh. Ob začetku vsake akcije jih je povsod polno zraven, toda malo jih je, ki vztrajajo do konca. To prav gotovo ni lažja skava ocena za tiste, ki imajo vsaj malo smisla za društveno dejavnost, pa včasih iz nerazumljivih vzrokov nočejo pomagati peščici ljudi, ki delajo skoraj noč in dan. M. Z.

Malega prijaznega moža, ki stoji na visoki lestvi prislonjeni ob zid ali električni

39 let v službi elektrike

drog ter privija žarnico cestne svetilke, pozna malone vsak Kranjčan, vsaj na videz. FRANC LUŠTREK, 58-letni elektromonter pa danes že natanko pozna vse ulice in ceste po Kranju in okolici. Službena pot ga vodi povsod tam, kjer svetilke v mraku zamenjajo sončno svetlobo.

23 let že skrbi za to, da naše mesto tudi ponoči, osvetljeno s 1000 Watov, nudi tujcu prijazno podobo; skrbi za to, da Kranjčanom in okoličanom cestne svetilke v temnih nočeh razsvetljuje poti domov. Naporno je to delo, saj je na cesti poletj in pozimi, ko pripeka sonce in ko mráz reže do kosti. Včasih mora biti tudi potem, ko se vrne domov, še pripravljen, da v mestu hitro popravi okvaro.

Življenjska pot ga je vodila iz prijazne dolenske vasi, kjer je pasel krave in opravljal kmečka dela v Novo mesto. Tu se je zaposlil pri gradnji elektrarne, potem pa je kmalu odšel v Zagradec na Krki. Devetnajst let je bil star, ko si je poiskal službo v elektrarni Maier v Kranju. Leta 1937 pa so mu poverili javno razsvetljevanje mesta in okolice.

»Kaj Vam povzroča največ težav pri delu?«

»Včasih se najbolj jezim na otroke, ki pobijajo cestne svetilke, da jih moram kar naprej menjati. Tudi stare žice mi niso kaj všeč, saj čisto ne veš kje te bo streslo.«

»Ko sem ga nato vprašal, če se mu je pri delu že kdaj

pripetila neizgoda, se je najprej samo nasmehnil?«

»Pa ne samo enkrat, vseh se niti ne spomnim.«

Potem je pripovedoval, kako ga je streslo v tisti stari hiši za hotelom Evropa, ki jo sedaj podirajo, da mu je roke kar omrtvilo. Nekoč je obvisel na nosilcu za žice 10 m nad ulico, ker mu je neki kmet z vozom spodmaknil lestev. Pokazal mi je tudi roko, ki mu jo je v nesreči tako ožgalo, da se še danes pozna.

Dosti zanimivih stvari mi je še povedal iz svojih 39 let službe sredi med žicami in kablji, po katerih teče električni tok, ki žene stroje naših tovarn, zvečer pa nam prijazno razsvetli stanovanje ter ceste po mestu in okolici. L. S.

V. jubilejni zlet Zveze tabornikov Slovenije

Radovljica — Letošnji taborniški zlet, ki bo od 14. do 21. avgusta ob Šobčevem bajerju pri Radovljici, bo še posebno slovesen, ker bodo naši taborniki jeseni praznovali desetletnico ustanovitve prvih taborniških enot v Sloveniji. Pričakujejo, da se bo na zletu zbralo blizu 2000 tabornikov, ki bodo razpo-

rejeni v taborih v obliki rednih letnih taborov po posameznih okrajnih starešinstvih, nekakšni podtabori pa bodo še po enotah. Na travnatih terasah bo tako zraslo predvidoma šest taborniških naselij.

Na republiškem prvenstvu tabornikov v taborniškem mnogoboju se bodo okrajne ekipe po-

merile v signalizaciji, postavljanju šotorov in v orientacijskem teku. Republiško prvenstvo pa bo tudi za najmlajše tabornike, medvedke in čebelice, le da bo signalizacijo zamenjalo kurjenje ognjev, orientacijski tek pa hoja čez brv. Večere bodo poživile razne prireditve in taborni ognji, 15. avgusta pa se bo na zletnem prostoru začelo tudi zborovanje starejših tabornikov iz vsake države.

PLANINSKI DOM »ISKRE« NA KRVAVCU

Cerklje — Pred približno mesecem dni je mladina iz tovarne Iskra v Kranju pričela graditi svoj Planinski dom na Krvavcu. Trenutno so opravili že vsa zemeljska dela in zabetonirali vse temelje. Sedaj bodo v kratkem na gradbišče prepeljali še les in ves potreben material za nadaljnjo gradnjo. Računajo, da bo dom končan že do prihodnje zimske sezone.

Razgovor s predsedniko LT Jugoslavije Francem Leskovškom

Dom tehnike - simbol naše tehnične revolucije

Predstavniki tiska in predstavniki Zveze inženirjev in tehnikov LRS, Ljudske tehnike in Centralne knjižnice so obiskali Franca Leskovška, predsednika Ljudske tehnike Jugoslavije in se zanimali za graditev Doma tehnike. Tovariš Leskovšek je na vprašanja med drugim povedal, da je iz sedanjega revolucionarnega razvoja tehnike v svetu in relativno visoke ravni tehnike v Sloveniji nastala nujna potreba, da se postavi republiški tehnični center, ki bo

združeval vse činitelje, ki so v naši družbi prevzeli nalogo, da se udeležujejo pri razvoju tehnične miselnosti. Dejal je še, da gre prav gotovo takim ustanovitvi centralni položaj, in sicer na bodočem Trgu revolucije v Ljubljani naj bi stal Dom tehnike kot simbol naše tehnične revolucije. V razgovoru je tovariš Leskovšek tudi ugotovil, da so navedene organizacije trpele predvsem na pomanjkanju primernih prostorov, kar je bilo prav gotovo velika ovira za še bolj uspešno opravljanje njihovih nalog. Za gradnjo Doma tehnike v Ljubljani se mora zanimali sleherni Slovenec. Sredstva za gradnjo doma se bodo mobilizirala iz vseh možnih virov. — Predvidoma pa bi Dom tehnike v Ljubljani izročili namenu 1965. leta ob 20-letnici osvoboditve.

V PRVEM SILOSU JE ŽE KRMA ZA ZIMO

Hrastje — Kmetijsko posestvo Hrastje, gradi na svojem obratu v Hrastju, v gozdu na severni strani vasi, nove gospodarske objekte. Pod streho že stojita dva velika zaprta hleva, od katerih bosta vsak sprejela 100 glav živine. Hleva bosta zgrajena do jeseni.

V teh dneh pa so delavci končali z gradnjo prvega od dveh velikih silosov — »trent silos« — od katerih bo lahko vsak sprejel 1300 kubičnih metrov krme za zimo. Konec tedna so začeli polniti prvi silos s krmo in vanj navozili že nad 300 kubičnih metrov krme. Oba silosa bosta imela dovolj krme za vso živino preko zime.

V nadaljnjih gradnjah predvidevajo še gradnjo hleva za 1000 prašičev in pa strojno traktorsko poslopje. Ko bodo preselili živino v nove hleve, bodo iz starega hleva naredili veliko skladišče krompirja.

Kam v nedeljo?

Kranj — Občinski odbor Zveze borcev NOB Kranj priredi v nedeljo, 7. avgusta, svečanost pri Mohorju nad Bašljem. Ob 8.30 bo zbor kurirjev, ob 9. uri otvoritev kurirske steze, ki bo vodila iz Bašlje v Dom Koroškega odreda na Kališče in ob 10. uri odkritje spominske plošče na Kališču.

Tržič — Danes, ob 19. uri, bo promenade koncert godbe na pihala DPD Svoboda Tržič v mestnem parku v Tržiču. Ob 20. uri bo tod svečano zborovanje, nato pa ljudsko rajanje. V primeru slabega vremena bo zborovanje v kino dvorani, ljudsko

rajanje pa v prostorih Gostinskega podjetja Tržič in v Strelski dvorani. Jutri, ob 8. uri, pa bo propagandno tekmovanje za posameznike v streljanju z vojaško puško, z malokalibrsko puško in streljanje balončkov na strelišču strelske družine »Stefan Anton-Kostja«. Ob 9. uri bodo kegljaške tekme med kegljaškimi klubi Tržič, Bled in Radovljica, ob 17. uri pa razglasitev vseh tekmovalj in razdelitev pokalov.

Bled — V Kazini na Bledu bodo v nedeljo, ob 20.30 izvolili »Miss Bled«.

Radovljica — V restavraciji Triglav bo danes in jutri ples, in sicer s pričetkom ob 20. oziroma ob 19. uri in zaključkom

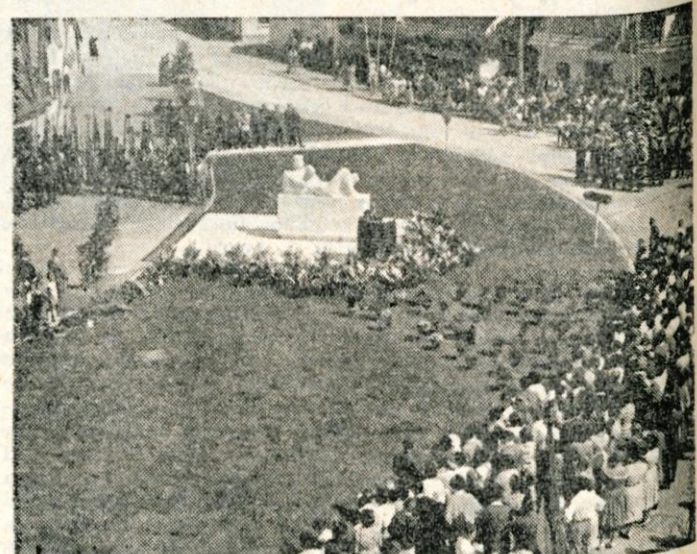
ob 24. oziroma ob 23. uri.

Jezerko — Danes, na predvečer Praznika ovčarjev bo ob 20. uri vasovanje. Jutri, na sam praznik pa bo ob 10. uri prihod s planin, nato pa nagradno tekmovanje za najlepšo ovco, za striženje ovce, za sekanje in obdelavo lesa ter za streljanje na golobe. Po končani prireditvi bo razdelitev nagrad in diplom. Avtobusne zveze bodo zadostne in ugodne.

Bohinj — Nogometni klub v Bohinju organizira v nedeljo, 7. avgusta ob 15. uri, veliko tombolo v Bohinjski Bistrici. Med dobitki je tudi motorno kolo, moped, žensko in moško kolo, hladilnik, pralni stroj, šivalni stroj in drugi praktični predmeti.

PRODALI SO ŽE 90 MOPEDOV

Kranj — Kaže, da gredo izdelki, ki so razstavljeni na X. jubilejnim Gorenjskem sejmu kar dobro v promet. Tako so do torka zvečer prodali kar 90 mopedov, izdelkov tovarne »Tomas iz Kopra.

MENGEŠ DOBIVA NOVO LICE

Glavni trg v Mengešu, na odcepu ceste v Kamnik in Mestje, so v minulem mesecu asfaltirali, sredi zelene trate pa so postavili spomenik revoluciji in padlim žrtvam NOV, ki so ga ob udeležbi nekaj tisoč ljudi odkrili v nedeljo, dne 31. julija. S to slavnostjo, na kateri je govoril republiški poslanec Tomo Brejca, ki je spomenik tudi odkril, so zaključili praznovanje občinskega praznika v Kamniku in Domžalah. — Naša slika prikazuje preurejeni trg s spomenikom med govorom tov. Toma Brejca.

Zvedeli smo...

Knjižnici pa imajo na razpolago v Braillovi pisavi 1100 zvezkov.

V tovarni tiskanega blaga v Tiskanini v Kranju so do 31. maja 1960 izvozili 2.752.436 tekočih metrov ali 2.479.043 kvadratnih metrov tkanin v vrednosti 175.973.000 denarjev oziroma 584.885.496 denarjev, kar znaša v primerjavi z letnim načrtom izvoza 49,5 odstotka.

V tovarni lepence v Trzinu že od 1. januarja 1960 plačujejo po enoti proizvoda. V teh mesecih se je proizvodnja dvignila za 20,75%, če jo primerjamo s proizvodnjo v lanskem letu. Proizvodnja se je dvignila predvsem zaradi novega načina nagrajevanja, ker se ni povečalo niti število delavcev, niti niso nabavili novih strojev.

Novo ustanovljena delavnica kovinske galanterije pri Zavodu za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb na Jesenicah je za Zavod velikega pomena, saj bo odšel zaposlenih 45 oseb v rednem delovnem odnosu, razen tega pa bo nuden več kot 60 ženam priložnostni zaslužek z delom na domu.

Solska zadruga v Naklem, ki so jo ustanovili lanske pomlad, je imela v minulem šolskem letu 43.000 dinarjev prometa in ima sedaj, ko so poravnani vsi računi, naloženih 22.000 dinarjev v hranilnici. S tem »obratnim kapitalom« bo spomladi prav lahko stopila v drugo poslovno leto.

Cesta na Plovški rovt nad Jesenicami je bila doslej skoraj neprehodna in za vprežne vozove povsem nemogoča. V nedeljo, 31. julija, pa so končali ureditvijo omenjene ceste in jo v počastitev občinskega jeseniškega praznika odprli.

Na Crnincu, 902 m visokem prelazu — nekdanji štajersko-kranjski meji, sta sekciji cestarjev Ljubljanskega in kranjskega okraja zgradili Dom cestarjev, ki bo gostoljubno zatočišče članov obeh sekcij. Odprt bo še v tem mesecu.

Teniški šport se v Kamniku lepo razvija. Organizirali so že turnir za prvenstvo posameznikov z udeležbo igralcev in igralic iz Ljubljane, Kranja in Jesenice. Ta teden pa so pričeli že z drugim tečajem za začetnike.

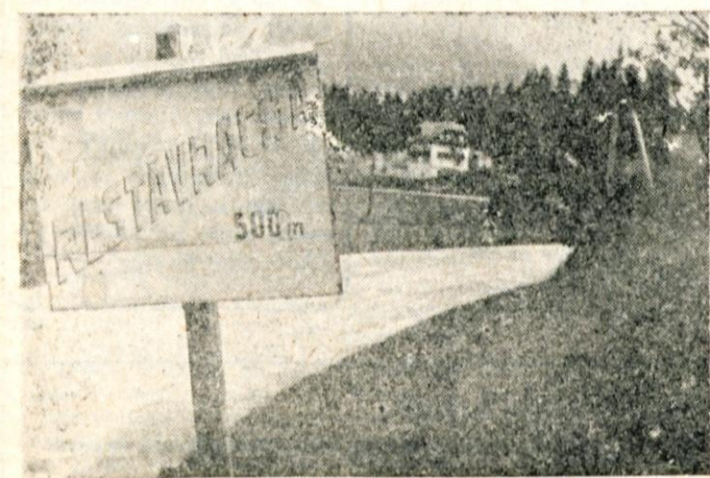
Društvo prijateljev mladine v Kamniku je organiziralo vsrednjo izletno otrok v okolico, ki jih vodi učitelj Oto Fink. Ob slabem vremenu pa se otroci zabavajo v telovadnici.

SREČNA DOBITNICA ODPOTUJE V RIM

Ljubljanski Kompas je za petdeset tisočega obiskovalca X. jubilejnega Gorenjskega sejma razpisal veliko nagrado — brezplačno potovanje v Rim na XVII. olimpijske igre. V torek, 2. avgusta popoldne, je bilo ime srečne dobitnice že znano. To je vsakoletna obiskovalka Gorenjskega sejma, ki se je tega dne prav po naključju (sejem si je nameravala ogledati šele v nedeljo) s svojim možem odpeljala v Kranj. Omenjena je s Kompasom uredila že vse potrebno v zvezi s potovanjem v Rim. Odpotovanja bo 31. avgusta skupino izletnikov in si bo med bivanjem v Rimu ogledala športna tekmovanja iz atletike, plavanja in finale olimpijskega waterpolo turnirja. Mirja Majdič je s Kompasom avtobusom napravila že vrsto izletov po domovini in v inozemstvo, to pa bo njeno prvo potovanje v Rim, ki se ga zelo veseli.

350 NAGELJNOV IZ ENE KORENINE

V Kranju ob Kokrškem mostu, goji mesar Kisovec Vinko nageljne, od katerih ima ena sama korenina 350 do 360 cvetov.

Razvijajočemu turizmu in še posebej predvidenemu obsejmu prometu na Jezerskem bo treba, razen komunalnih in drugih objektov, prilagoditi tudi zunanji videz kraja, reklame itd. Tudi tabla, kot kaže zgornja slika, bi bila lahko bolj privlačna in čitljiva, če bi jo vsaj znova prepleškali

Sprehod po Škofji Loki

DOBRI REZULTATI v prvem polletju

Škofja Loka, v začetku avgusta...

Nad tem starodavnim mestecem ob sotočju obeh Sor so se ondan, ko sem ga obiskal, podili temni oblaki in zakrivali z gozdom poraščeni vrh Lubnika. Rjavorede strehe starih meščanskih hiš so se stiskale na tesnem prostoru pod gradom, na tako tesnem, da se človek sprašuje, če so tu notri včasih sploh lahko živeli ljudje. Pa vendar tu še danes živijo in delajo, ne tako kot včasih, pač pa drugače, lepše... Škofja Loka je do današnjega dne ohranila svojo staro podobo, obenem pa se je že močno razširila preko svojih starih meja na vse strani. Tu rastejo nove tovarne, novi stanovanjski bloki, tu živijo in delajo novi ljudje, ki so ponosni na svojo zgodovinsko preteklost, ki pa so še bolj ponosni tudi na to, kar gradijo danes.

STARO IN NOVO v Loki. Staro — grad, njegove temne, razgibane silhuete na sivem ozadju neba, novo — pravo nazadnje — moderne silhuete nove avtobusne postaje v ospredju. Tu zraven zdaj gradijo še eno stavbo v povsem modernem slogu, sto metrov proč, takoj čez Selsko Soro pa gradijo novo tržnico, ki pa bo po svoji arhitektonski rešitvi popolnoma v skladu s starim delom mesta.

V Škofji Loki se na vsakem koraku srečujeta staro in novo.

CE GOVORIMO O INDUSTRIJI v Škofji Loki, si pod tem predstavljamo Jelovico, Škofje-luške tovarne hladilnikov (prej Motor), Gorenjsko predilnico, pa morda še Sešir, Odejo in Elro. Nekatera od teh podjetij so že stara, druga se razvijajo in rastejo šele v zadnjem času. To velja predvsem za Elro, ki se je iz majhnega uslužnostnega obrata obrata za popravilo radioaparata razvila v podjetje, ki že serijsko proizvaja zelo iskane artikole — spajkala vseh vrst, akumulatorske svetilke, števece itd.

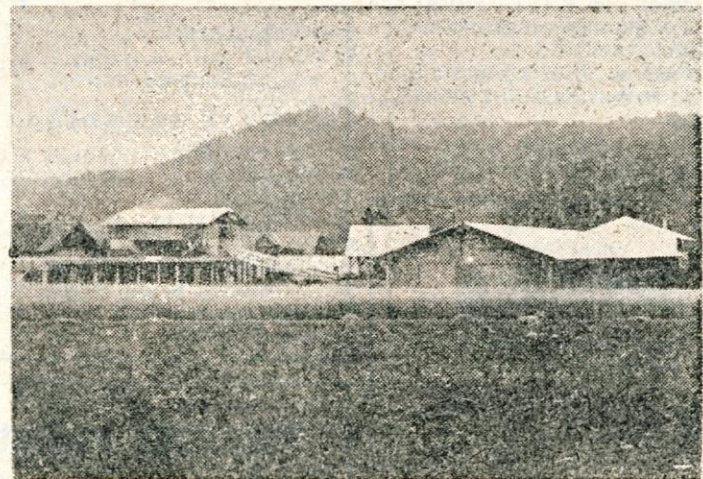
V Loških tovarnah hladilnikov sem se pogovarjal s sekretarjem podjetja Miranom Rižnerjem in računovodjem, Ivanom Bramorjem o njihovih načrtih, težavah, izpolnjevanju plana itd. Povedali sta mi, da so v podjetju proizvodni plan za leto 1960 povečali v primerjavi z lanskim letom za 70% (na 1 milijardo 882 milijonov dinarjev), v polletju pa so ga dosegli že 51,3%. Plana realizacije v prvih šestih mesecih niso dosegli (pod planom za 2,1 odstotka), medtem ko je bil planirani dohodek presežen za 23,7 odstotka, 44,8% od ustvarjenih osebnih dohodkov so namenili za osebne dohodke, 35% pa za sklade.

»Zakaj ste spremenili ime podjetju?« sem jima vpadel v besedo.

»Naše podjetje se z rekonstrukcijo specializira na proizvodnjo hladilnega pohištva, ki že zdaj zavzema okoli 60% vse proizvodnje. Proizvodnje motorjev in agregatov ne bomo opustili,

pač pa se bo eden od naših obratov specializiral na proizvodnjo motorjev, drugi na proizvodnjo agregatov in tretji na proizvodnjo hladilnega pohištva. S specializacijo se v perspektivi vsi trije obrati gibljejo v popolno samostojnost, zato smo spremenili tudi ime, ki dejansko ni več odgovarjalo naši proizvodnji, predvsem ne v perspektivi.«

»Ste z rekonstrukcijo že pričetli?«

To bo novo gospodarsko središče Kmetijskega posestva na Suhi. Dva hleva imajo že zgrajena, enega pa pravkar gradijo. Računajo, da bodo čez nekaj let na posestvu lahko redili 400 glav živine (zdaj jih imajo 250)

»Že. Najprej z livarno, pozneje pa bomo na Trati zgradili še eno proizvodno halo. Jugoslovanska banka za zunanjo trgovino nam je že odobrila devizni kredit v višini 522.000 švicarskih frankov za nakup štirih strojev za tlačni liv. S tem se bo livarna, ki je doslej vlivala barvne kovine v pesek, preusmerila na tlačno litje in povečala količinske kapacitete od sedanjih 115 ton odlitkov letno na 1422 ton. Po rekonstrukciji bo samo livarna ob popolnem izkoriščanju kapacitet ustvarila približno eno milijardo 350 milijonov dinarjev dohodka.«

»Pa problemi?«

»S prodajo doslej nismo imeli težav, bojimo pa se, da jih bo-

mo odslej imeli. Z odlokom o natečaju posojil iz splošnega investicijskega sklada za nabavo domače serijske opreme, ki je izšel v Uradnem listu št. 28—29 letos je bilo naše podjetje postavljeno v neenak položaj, ker sta v tem odloku zajeti samo dve tovarni hladilnega pohištva (»Jugostroj« Rakovica in »Georgi Naumov« iz Bitole), medtem ko je bilo naše podjetje — po pomoči ali namerno? — izpuščeno iz seznama. Zdaj smo pred velikim problemom, kako bomo plasirali svoje proizvode na trg, če investitorji oziroma kupci ne bodo dobili za naše proizvode kredita, ki je bil razpisan v višini ene milijarde. V ta namen se je naš delavski svet že sestal in poslal v Beograd posebno delegacijo, da pri zveznih organih poda stališče kolektiva proti takemu ravnanju.«

NA OBČINSKEM LJUDSKEM ODBORU v Škofji Loki bodo o

izpolnitvi polletnega plana v škofje-luških gospodarskih organizacijah razpravljali šele po počitnicah, v septembru, zato

Gospodarske vesti

● **Domači traktorji po tuji licenci.** V industriji traktorjev in strojev v Beogradu so začeli proizvajati traktorje po licenci angleške tvrdke »Massey Ferguson«. Do konca meseca bodo izdelali poskusno serijo 25 traktorjev z močjo 33 KM. Računajo, da bodo v tej tovarni proizvedli do konca leta približno 1000 domačih traktorjev, medtem ko jih bodo leta 1961 proizvedli približno 5500.

● **Nove sorte sadja in zelenjave.** V Vojvodini se lotevajo ukrepov za uvedbo novih vrst sadja in zelenjave, ki bi bile primerne za mehanizirano obdelavo ter predelavo v tovarnah konzerv. Že prihodnje leto nameravajo posaditi nove vrste graha in fižola v stročju na površini približno 1000 oralov. Podobne ukrepe predvidevajo tudi za napredek proizvodnje paradiznika in kumar. Proučevanje novih vrst sadja traja že dalj časa.

● **Peč sto vrst vina na GR.** Za VI. mednarodni vinski sejem, ki bo od 3. do 8. septembra na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, so proizvajalci vina iz Jugoslavije in tujih dežel prijavili za ocenjevanje že nad 500 vzorcev. Računajo, da se bo ocenjeval-

Staro in novo v Loki: moderna avtobusna postaja, najlepša in najbolj urejena na Gorenjskem, v ozadju pa stare meščanske hiše, stari del mesta

sem moral podatke poiskati v podjetjih samih.

V Jelovici so v prvem polletju dosegli po količini 54% letnega plana, po realizaciji pa 55%. Dohodek se je v primerjavi z dohodkom v lanskem prvem polletju dvignil za 62%, to pa zaradi bolj racionalnega poslovanja, boljše organizacije dela in stimulativnejšega nagrajevanja. Po predvidevanjih bo letni plan (932 milijonov dinarjev) dosežen, saj so v prvem polletju dosegli že 517 milijonov dinarjev.

V Gorenjski predilnici so količinsko izpolnili polletni plan v predilnici s 104,8%, v vagonki s 91,1%, v sukalnici pa s 110,1%. V Seširju pa so bili v prvih šestih mesecih nekoliko pod planom pri klubukih (93), pri proizvodni tulcevi pa so polletni plan presegli za 31,6%.

NA KMETIJSKEM POSESTVU NA SUHI sem se zanimal, kakšno je bilo z letošnjim pridelkom pšenice. Povedali so mi, da je bil zelo dober, povprečno 38 q na hektar. Na eni njivi s površino nekaj manj kot 1 hektar so dosegli donos celo 50 stotov na hektar.

»Kako pa kaže krompir?«

»Dobro. S kolaradskim hroščem nimamo posebnih težav, ker smo krompirišča pravočasno škropili.«

na komisija srečala s prav tako obsežnim delom kakor lani in da bo do začetka ocenjevanja prispelo še kakih 100 vzorcev. Med razstavljalci na VI. vinskem sejmu so sedaj prijavljene naslednje dežele: Kanada, Avstrija, Avstralija, Italija, Francija, Mehika, Izrael, Nova Zelandija, Španija, Velika Britanija, Romunija, Portugalska, Zahodna Nemčija ter Nemška demokratska republika. Nova Zelandija se s svojimi vzorci na Gospodarskem razstavišču pojavlja prvič na vinskih sejmi v Evropi.

● **Mehanizirano kmetijstvo.** Po orientacijskem načrtu poslovnega združenja za mehanizacijo bodo domače tovarne prihodnje leto predale kmetijstvu približno 3000 traktorjev, izmed katerih bo polovica težkih. S tem se bo število težkih traktorjev povečalo na približno 6100.

● **Graditev nove tovarne za precizno mehaniko v Beogradu.** V kratkem bodo v Beogradu pričeli z gradbenimi deli za novo tovarno Industrije precizne mehanike. S tem bo omenjeno podjetje podvojilo proizvodnjo delov za dieslove in bencinske motorje. Graditev novih objektov bo stala nekaj nad milijardo 151 milijonov din.

JEZERJANI brez čolnov

POPLAVE! TOČA! ZASUTE HIŠE!

O takem in podobnem smo slišali in čitali pred dobrimi štirinajstimi dnevi z Jezerskega. — Res je bilo tako. Vozniki, gozdarji, kmetje in tamkajšnji turisti še zmeraj radi pripovedujejo o takratnem neurju in kažejo zemeljske plazove po obronkih, odpadlo sadje pod drevesi in hudo razrite ceste, kolovoze in poti, kažejo Jezernico, ki je ubrala drugo strugo ter poplavlja njive in polja.

Kakor dokazujejo zgodovinarji, in kar je iz močvirnate ravnine še dandanes prepričljivo, je tam bilo nekoč jezero. Zato tudi imeni: Jezersko, Žabji trg itd. niso brez osnove. Toda boj z vodo nekdanjih prebivalcev je bil gotovo drugačen. Današnji Jezerjani nimajo ne mostiča in ne čolnov.

Vendar pa te dni ne razmišljajo toliko o tem. Pripravljajo se na »Praznik ovčarjev«, ki bo v nedeljo, 7. avgusta. Ta prireditel, ki bo letos že tretja po vrsti, ima vse pogoje da bo ostala kot svojevrsna, privlačna, tradicionalna vsakoletna prireditev na Jezerskem.

Letošnje priprave za ta praznik so izpopolnjene z nekaterimi dosedanjimi izkušnjami. Zadržali bodo v soboto zvečer, ko bodo prikazali domači običaji vasovanja. Za mnoge obiskovalce in turiste bo to prava novost. V nedeljo pa bodo s planin pri Češki koči in z Golega vrha zažvenketali ovčji zvonci proti dolini. V narodnih nošah oziroma delovnih oblekah bodo prišli pastirji, »holcari« in lovci. Te dejavnosti so najbolj značilne v tem kraju v zadnjih stoletjih. Na ravnici pred Kazino že pripravljajo prostor, kjer se bodo pomerili pastirji, kdo izmed njih ima najlepšo ovco in kdo jo prej in lepše ostriže. — Prav tako bodo tekmovali gozdni delavci, kdo prej in lepše poseče smreko in jo »obdela« kot temu pravijo. Lovci pa bodo streljali na golobe v letenju.

PREVELIKA USTA

Ko domačini te dni pripovedujejo o pripravih na nedeljsko praznovanje, zelo radi zaidejo tudi na razgovor o turizmu, o gradnjah, o Železni Kaplji, o njihovih organizacijah itd. Pri komunalni dejavnosti in gradnjah, kot pravijo, so bila včasih prevelika usta. Hoteli so več kot je v določenem času moč storiti. Zato to pot niso govorili o regulaciji močvirnatega jezerskega polja in o drugih velikih gradnjah. Zamočali so celo žičnico na Češko kočo, dokler ne bo kaj gotovega o tem. Prevelika usta za investicije in kredite niso na mestu, kot pravijo.

Pred kratkim so se tam zbrali predstavniki občine, turistične dejavnosti, športa, gostinstva in drugi. Pogovorili so se o sedanjem obsežnem pasu. Jezerjani se še posebno veselijo prehoda čez mejo in stikov s prebivalci obsejnega pasu z obeh strani. Kot pravijo, je na Jezerskem najmanj 40 odstotkov družin, ki imajo sorodnike na oni strani meje. Včasih so zelo hodili sem in tja. Med Jezerskim in Železno Kapljo so zmeraj hodili na veselice. Tudi v sedanjem povojnem času so organizirali nekaj obiskov, toda s sedanjimi obsejnimi dovolilnicami bodo nekdanji stiki znova zaživeali.

Toda, kot so ugotovili, na Jezerskem bodo morali vendarle pripraviti marsikaj za take številne obiske. Predvsem predvidevajo vzpostaviti tam novo prodajalno mesa in mesnih izdelkov, prodajalno galanterije in sadja, posebno vinsko klet, vzpostaviti določene avtobusne zveze med Jezerskim in Železno Kap-

ljo itd. Seveda ne bo to tako hitro, tudi ne smejo biti preveč »širokogrudni« — treba je računati z možnostmi, ki so na razpolago.

»MADE IN DOMA«

To šegavo pripombo je povedal neki kmet oziroma delavec, s katerim smo se srečali pri Grabnerju. Imel je lep lovski nož in na vprašanje, kje ga je kupil, je povedal, da ni iz uvoza, marveč je njegov lastni izdelek — »made in doma«.

To pa je značilno za Jezerjane. Njihovi člani gasilskega društva, ki se pripravljajo na proslavo 50-letnice obstoja te organizacije, so si postavili lep

Tri deklice se pravzaprav same igrajo z valjem. — Toda dela za ureditev tega igrišča je bilo veliko in Jezerjani so danes upravičeno ponosni na svoj uspeh

gasilski dom. V tako imenovani Zabji vasi je le 9 hiš. Toda prav sedaj kopljejo 330 metrov jarka za vodovod, veliko jama za rezervuar in kaj kmalu bodo imeli vode za vse potrebe; tudi za gašenje, če pride do požara.

Prav tako je bila složnost Jezerjanov, ko so si lani začeli graditi športno igrišče. Njihova mladina ni imela nobenega prostora za to. Pa tudi za turiste je bilo to potrebno. Pa so se zavzeli: kopali so močvirnato zemljo in jo odvažali, navozili približno 600 kubičnih metrov kamenja in gramoza ter končno uredili športno igrišče. Ko so ga letos, ob njihovem krajevnem prazniku odprli in takrat sprejeli na igrišče mladino iz Kranja in Golnika, so se tega dogodka veselili vsi Jezerjani, ki so dolgo delali ob nedeljah, da so si zgradili ta prostor. Takih primerov lastne pobude in složenega dela »made in doma« je med Jezerjani precej.

IZLETNIŠKI TURIZEM

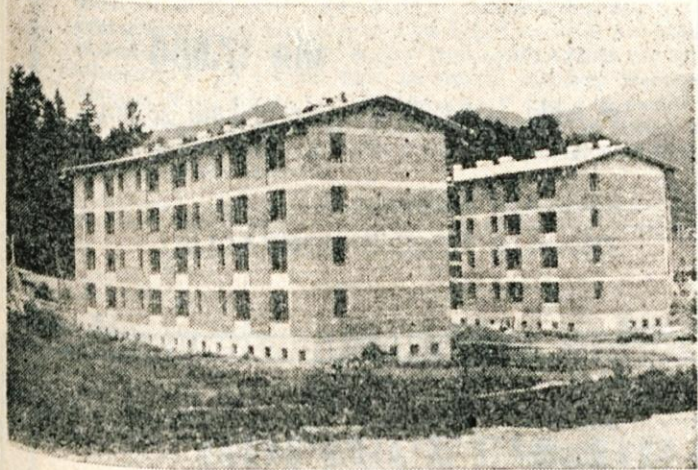
Na sprehodu proti Makeku smo se srečali s starejšim možakom, invalidom iz Srbije. — Precej je tu invalidov, zlasti iz Beograda in tamkajšnje okolice. »Lepo je tukaj, samo to vreme...!« je začel pripovedovati na vprašanje, kako se počuti na Jezerskem.

Ne samo invalidov, ki so po pogodbi stalni gostje na Jezerskem, marveč tudi ostalih domačih gostov je letos precej. — Skoraj vse imajo zasedeno. — Skupno je danes na Jezerskem približno 300 postelj, in sicer v treh depandansah in po privatnih hišah.

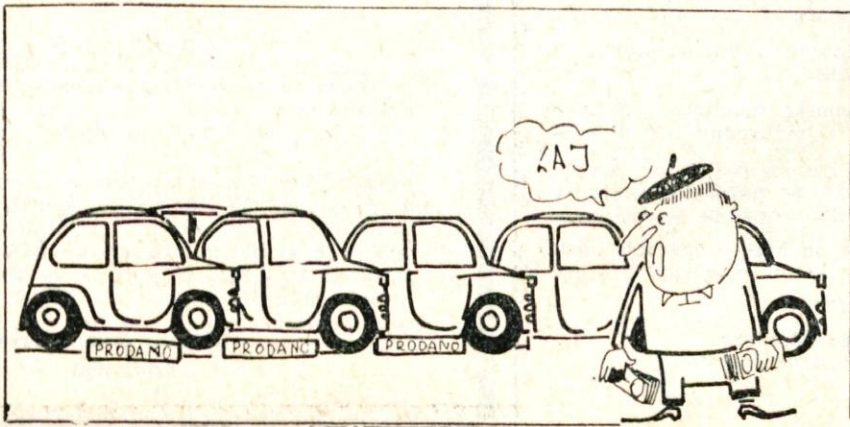
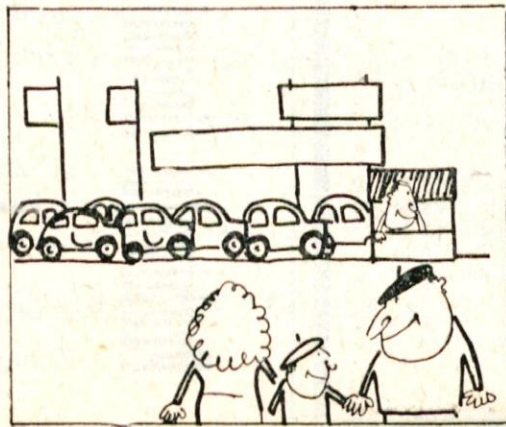
Razen navadnega turizma pa se na Jezerskem vse bolj uveljavlja izletniški turizem. Ob nedeljah je okrog Kazine celo po 30 in več osebnih avtomobilov iz Ljubljane in drugod, s katerimi pridejo ljudje v ta gorski kraj (906 m nadmorske višine) na izlet. Zlasti je veliko obiskovalcev za praznike: za 1. maj, za 29. november itd. Ob takih praznikih pa tudi ob nedeljah je zelo obiskana tudi Češka koča s tamkajšnjim smučiščem s stalnim snegom, ki je oddaljeno le dve uri od avtobusa.

Taki in podobni pogoji za razvoj turizma pa tudi gozdarstvo, lov in živinoreja, kar bodo v nedeljo prikazali v šegavi obliki, dajejo Jezerjanom (čeprav brez čolnov) lepe perspektive za prihodnost.

K. Makuc

Splošno gradbeno podjetje »Tehnik« gradi v Škofji Loki ob cesti proti Selski dolini štiri 24-stanovanjske bloke. — Investitor je občinski ljudski odbor. Ko bodo dograjeni, se bo v Loki stanovanjski problem precej izboljšal. — Na sliki: dva od štirih blokov, ki so že pod streho

= Obveščevalec =

mali oglasi

PRODAM

Heinkel - motorno kolo, v odličnem stanju, nove gume, ščitnik, rezervni deli, **prodam takoj**. Pavle Zupan, Lesce 18. 2966

Prodajmo moško športno kolo. - Naslov v ogl. oddelku. 2968

Volkswagen poceni prodam. - Planina 4, Kranj. 2970

Vrata - dvojna 220 krat 90 cm s steklom, poceni prodam. Jamnik, Dorfarje 3, Zabnica. 2972

Prodajmo kravo, ki bo v avgustu tretjič teletila. - Eržen Alojz, Sp. Besnica 62. 2974

Prodajmo kravo s teličkom ali brez. Jerala, Podreča 11, Smlednik. 2976

Prodajmo avto DKW Maister-klasse ali zamenjam za Volkswagen ali Opel Record. Ogled vsak dan: Gorenjska cesta 24, Radovljica. 2978

Avto Škoda 1954 ugodno prodam. - Naslov v oglašnem oddelku. 2994

Parcelo z gozdom v Lescah - prodam. - Ponudbe pod »Weekend« oddati v ogl. oddelku. 2995

Prodajmo dobro spalnico iz trdega lesa - svetlo. Naslov v oglašnem oddelku. 2996

Prodajmo Fiat 1400. - Voglje 61, Senčur. 2997

Prodajmo nov moped Moskvito Garrelli - supersport. Valburga št. 32. 2998

Motor GS Vespa, odlično ohranjeno, z vsemi okrasiki, **prodajmo**. Prevoženih ima 6000 km. - Kovarčičeva 6, Kranj. 2999

Prodajmo motorno kolo Horex 350 ccm, dobro ohranjeno. - Klemenčič Franc, Sp. Besnica št. 54. 2973

Prodajmo 3 omare, 2 postelji, 1 mizo in mrežo. - Jezerska c. 7, Kranj. 3000

Prodajmo kravo po teletu in teličko, enoletno. Sp. Brniki št. 52. 3001

Prodajmo motorno slamoreznico »Drava«, novo, še nerabljeno. - Puhar Jože, Zl. polje 14, Kranj. 3002

Prodajmo 3 komade tračnic (šine) po 7 m dolge, primerne za zidavo stropov. - Naslov v ogl. oddelku. 3003

Prodajmo 24 mladih pujskov. - Informacije: Cerklje 31. 3004

Prodajmo kuhinjsko kredenco in emaliranih štedilnik. - Ogled popoldan od 15. ure dalje. - Roš, Sempeterska 6, Kranj. 3005

Prodajmo hišo v Senčurju z malim gospodarskim poslopjem ali tudi brez. Takoj delna vselitev. Naslov v oglašnem oddelku. 3006

Prodajmo ovco z volno. - Šolar Janko, Ljubno 4, Podnart. 3007

Prodajmo ali zamenjam dvostanovanjsko hišo v Trzinu, za enostanovanjsko v okolici Kranja ali Ljubljane. 3008

Prodajmo Volkswagen tipa 56. - Naslov v oglašnem oddelku. 3009

Prodajmo dobro ohranjeno motorno kolo Puch. Ažman Franc, Suha 6, Kranj. 3010

Prodajmo BMW R/35-350. Ogled, Planina 4, Kranj. 3029

Prodajmo železno posteljo in raztegljivo mizo. Naslov v oglašnem oddelku. 3030

KUPIM

Kupim dobro ohranjen 4-sedežni avto, po možnosti Fiat 600 ali Volkswagen. Ponudbe pod »Do 500.000« pošljite v oglašni oddelku do 10. avgusta. 3011

Kupim žagane ali tesane trame: 40 kosov 650 krat 15/12, 2 kosa 1130 krat 18/24, 2 kosa 1130 krat 16 krat 16. Naslov v oglašnem oddelku. 3028

RAZNO

Vajenca sprejme takoj Jože Legat, Kolarstvo-avtokaroserija, Naklo. 3012

Našel sem jopico pod Šmarjetno. - Stražiška 21, Kranj. 3013

Delikatesa Kranj sprejme takoj administratora z nekaj let prakse in skladišnega delavca. 3014

2 damska dežnika, pozabljena v samopostrežni trgovini »Pri mostu« v Kranju lastnici lahko dobita nazaj. 3015

Otroka od 3 let naprej vzamem v oskrbo. - Naslov v oglašnem oddelku. 3016

Iščem sobo v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe oddati v oglašni oddelku. 3017

Iščem enosobno stanovanje v Kranju ali okolici ali grem za protiuslugo pomagat v kmetijstvo. Ponudbe pod »Takoj« oddati v ogl. oddelku. 3018

Iščem starejšo žensko za varstvo otrok na Bledu. Stanovanje 3019

in hrana preskrbljena. Naslov v oglašnem oddelku. 3019

Fant, 26 let star, izučen obrtnik, z lepim premoženjem, želi spoznati sebi primerno dekle. Slika s kratkim življenjepisom zaželen. Ponudbe oddati v oglašni oddelku. 3020

Klobučar Janez Janez se je preselil v Prešernovo ulico št. 9 pri Sabotju, Kranj. - Izdeluje in popravlja vse vrste moških klobukov. - Priporoča se cenjenim strankam za nadaljnji obisk. 3021

Moško jopico, najdeno blizu višjega mostu, dobi lastnik na Smledniški cesti 3, Kranj. 3022

Pomoč v gospodinjstvu iščem, stanovanje preskrbljeno, ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 3023

ZAHVALA. Vsem stanovskim tovarišem mojega pokojnega moža Znidaršič Jožeta, brivskega mojstra, se lepo zahvaljujem za prispevke namesto vencev. Heta Znidaršič, Titov trg 10, Kranj. 3024

Usluge za prešite odevje bomo sprejemali samo do 30. avg. 1960. - Ko bomo ponovno sprejemali, bomo objavili. Odevja Sk. Loka. 3025

Frizerko sprejemam takoj ali po dogovoru. Ferlan Viktor, frizer, Gorenja vas nad Skofjo Loko. 3026

Sprejemamo vajenke za trgovino, Trgovina špecerija, Stara Loka, Skofja Loka. 3027

Knjigarna Simon Jenko v Kranju obvešča cenjene odjemalce, da ima na zalogi šolske knjige, ki so do sedaj izšle pri založbah

za šolsko leto 1960/61. Na zalogi ima tudi ostale šolske potrebščine. Da bi se izognili prevelikemu navelu v šolski sezoni, vljudo prosimo vse cenjene odjemalce, da si gornje potrebščine čimprej nabavijo. 2882

Oddajmo sobo moškemu ali ženski. Ostalo po dogovoru. Naslov v ogl. oddelku. 2984

V petek dopoldne okoli enajstih sem izgubil na cesti od Police do Kranja denarnico z zdravstveno knjižico in osebno izkaznico na ime Košir Ana, Okroglo. Poštenega najditelja prosim, da denarnico z dokumenti vrne na oglašni oddelku »Glasa Gorenjske«

kino

Bled: 5., 6. in 7. avgusta italj. francoski film ZDRAVNIK IN MAZAC; 5. in 6. avgusta predstava ob 18. in 20.30 uri, 7. avgusta predstava ob 10., 15., 18. in 20.30 uri.

Ljubno: 6. in 7. avgusta francoski film TO JE ČAS MORILCEV; 6. avgusta predstava ob 20. uri, 7. avgusta pa ob 18. uri; 7. avgusta jugoslovanski film VRNIL SE BOM, predstava ob 16. uri.

Radovljica: 6. in 7. avgusta angleško italj. film SPOMINI IZ ITALIJE; 6. avgusta predstava ob 20. uri; 7. avgusta pa ob 16. in 20. uri; 6. in 7. avgusta sovjetski film CLOVEŠKA USODA - predstava ob 18. uri.

Kropa: 6. avgusta glasbeni italijanski film KASTA DIVA; dne 7. avgusta zabavni ameriški film NISMO ANGELI.

Trzin: 6., 7. in 8. avgusta ameriški barv. film MESTEČE PEYTON.

Kranj: »Storžič«: 6. avg. ameriški film VELIKA ZEMLJA -

predstavi ob 16.30 in 19.15 uri; ameriški barvni film BODIMO SREČNI, matineja ob 10. uri - predpremiere ameriškega filma NEKATERI SO ZA VROČE - predstava ob 22. uri; 7. avgusta ameriški barvni film PUSCAVA ZIVI IN VODNI PTICI - predstava ob 8.30 in 13. uri, ameriški barvni film VOZOVNI NA ZAHOD - predstava ob 10. uri; - ameriški barvni film VELIKA ZEMLJA - predstave ob 14., 16.40 in 19.20 uri, predpremiere ameriškega barvnega filma PORNOS IN STRAST - predstava ob 22. uri.

Letni kino »Partizan«: 6. avgusta predpremiere amer. barvnega filma NEKATERI SO ZA VROČE; dne 7. avgusta predpremiere ameriškega barvnega filma PORNOS IN STRAST - predstave ob 20.30 uri.

Stražišče »Svoboda«: 6. avgusta predpremiere italijanskega kriminalnega filma PREKLETA SLEPARIJA - predstave ob 18. in 20. uri; 7. avgusta amer. barvni film VOZOVNI NA ZAHOD - predstava ob 14. uri; italijanski kriminalni film PREKLETA SLEPARIJA - predstave ob 16., 18. in 20. uri.

Naklo: 6. avgusta franc. barvni film PORTUGALSKE PERICE - predstava ob 20. uri in isti film 7. avgusta - predstave ob 17. in 20. uri.

Cerklje »Krvavec«: 6. in 7. avgusta ameriški barvni film BO-

DIMO SREČNI - predstave ob 20. uri; 6. in 7. avgusta ob 17. in 20. uri.

Škofja Loka: 6. avgusta italij. film ZALJUBLJENI, predstava ob 20.30 uri; 7. avgusta sovjetski barvni film RDEČE LISTJE - predstava ob 18. in 20.30 uri.

Poljane Sora: 6. in 7. avgusta ameriški barvni film JUNAKI SHERWOODSKEGA GOZDA.

Železniki »Obzorje«: 5., 6. in 7. avgusta italijanski barvni film SIMFONIJA LJUBEZNI.

tržni pregled

V KRANJU

Fižol 70 do 100 din, korenček 40 din, sir skuta 120 din, surovo maslo 560 din, krompir 23 din, špinača 80 din, zelje kislj 50 din, zelje sladko 30 do 35 din, solata 60 do 80 din, grah stročji 60 din, pesa 35 do 40 din, paprika zelena 100 din, repa sladka 6 din, jabolka 45 do 60 din, hruške 60 do 90 dinarjev, cvetača 100 din, paradižnik 70 do 100 din, breskve 110 do 120 din, kumare 35 do 40 din, ohrovt 30 din, slive 100 din, lubenice 80 din za kg, mleko 30 din, moka ajdova 70 din, ješprenj 70 dinarjev, kaša 80 do 90 din, krma za kokoš 35 do 40 din, koruza 40 din, proso 50 din, oves 25 din, krhlji 50 do 60 din, brusnice 230 dinarjev, maline 150 din za liter, smetana merica 15 din, jajca kos 21 do 23 din,

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri »ODEJI« Škofja Loka razpisuje naslednje delovno mesto:

VODJE SKLADIŠČA surovin in gotovih izdelkov

Pogoji: 5 let prakse kot vodja skladišča ali trgovski pomočnik-ca manufakturne stroke z znanjem vodenja skladišča.

Plača po tarifnem pravilniku.

Stanovanja ni na razpolago.

Kandidati naj se pisмено ali osebno zglase na upravi podjetja.

Trgovsko podjetje

„Železnina“ Radovljica

obvešča vse cenjene odjemalce, da bodo vse poslovalnice od 8. do 13. avgusta 1960 zaradi vselitve v nove trgovske lokale zaprte

„Slavček“ - RADIJSKI SPREJEMNIK

popoln super heterodinski radijski sprejemnik s srednjimi in kratkimi valovi po posebno znižani sejemski ceni

din 17.560

si lahko nabavite na Gorenjskem sejmu v Kranju

Zahtevajte kakovost!

Zahtevajte TELEKOMUNIKACIJE!

Prebivalci Gorenjske pozor!

Ali že veste, da razstavlja

na Gorenjskem sejmu v Kranju svoje proizvode tudi

tovarna »Telekomunikacije«, Ljubljana

V razstavnih prostorih si lahko nabavite sprejemnik z visokim sejemskim popustom

Zahtevajte kakovost!

Zahtevajte „Telekomunikacije“

Železarna Jesenice

razpisuje na osnovi čl. 7 in 25 Temeljnega zakona o štipendijah za šolsko leto 1960/61 naslednje

ŠTIPENDIJE

A. ZA REDNE ŠTUDENTE NA VISOKIH ŠOLAH

- 2 štipendiji na RMKT fakulteti - metalurški oddelku - I. stopnja
- 2 štipendiji na Elektro-strojni fakulteti - strojni oddelku
- 1 štipendijo na Gradbeni fakulteti, I. stopnja
- 3 štipendije na Ekonomski fakulteti, I. stopnja, ali na VKS v Mariboru
- 2 štipendiji na Medicinski fakulteti - splošni
- 3 štipendije na Stomatološki fakulteti - I. stopnja (dentisti)

B. ZA REDNE ŠTUDENTE NA VIŠJIH ALI SREDNJIH ŠOLAH

- 1 štipendija na Višji pedagoški šoli na Reki
- 4 štipendije na TSS - strojni odsek
- 2 štipendiji na TSS - gradbeni odsek
- 4 štipendije na TSS - odsek za kemijo

C. ŠTIPENDIJE IZ DELOVNEGA RAZMERJA

- 2 štipendiji na Elektro-strojni fakulteti, I. stopnja
- 1 štipendija na Elektro-strojni fakulteti - šibki tok (lahko tudi redna)
- 1 štipendija na Elektro-strojni fakulteti - jaki tok (lahko tudi redna)
- 1 štipendija na RMKT - oddelku za kemijo
- 3 štipendije na Ekonomski fakulteti, I. stopnja, ali VKS Maribor
- 3 štipendije na Višji administrativni šoli s pogojem, da imajo kandidatke dovršeno dvoletno administrativno šolo in enoletno prakso.

Redne štipendije bodo podeljene v višini, predpisani z Uredbo o štipendijah, štipendije osebam iz delovnega razmerja pa po dogovoru, največ do višine sedanjih rednih osebnih prejemkov.

Prošnje za podelitev štipendij za redne štipendije je poslati na Železarno Jesenice, Kadroviski sektor - Komisija za štipendije, najkasneje do 15. avgusta 1960, za osebe iz delovnega razmerja pa na isti naslov do 12. avgusta 1960.

Prošnji je priložiti:

- Prepis zadnjega šolskega spričevala ali izkazila o opravljenih izpitih;
- Potrdilo o vpisu na ustrezno šolo, če je kandidat že vpisan;
- Potrdilo o premoženjskem stanju;
- Lastnoročno podpisano izjavo, da ne prejema štipendije;
- Oceno mladinske organizacije ali Študentske zveze.

Pri podeljevanju štipendij imajo prednost otroci padlih borcev NOV in otroci staršev, ki so zaposleni v železarni. Za štipendije iz delovnega razmerja lahko prosijo le kandidati, ki so v delovnem razmerju za Železarno Jesenice. Jesenice, dne 4. avgusta 1960

ŽELEZARNA JESENICE
Komisija za štipendije

ZAHVALA

Vsem, ki ste sočustvovali z nami ob smrti našega dragega očeta

PAVLA ROZMAN

posestnika iz Stražišča, darovalcem cvetja, ter vsem, ki so ga spremenili na njegovih zadnji poti, iskrena hvala. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Hribniku za dolgoletno zdravljenje in lajšanje bolečin, številnim gasilec za častno spremstvo ter tov. Dolencu za njegove poslovilne besede.

Zalujoči: žena, hčerka in sinova z družinami

Na osnovi čl. 24 in 25 Pravilnika o delovnih razmerjih objavlja Upravni odbor

Železarne Jesenice RAZPIS

za naslednja delovna mesta:

1. Tehničnega direktorja podjetja
2. Direktorja kadrovskega sektorja
3. Šefa ekonomske enote topilnic
4. Šefa ekonomske enote valjarn
5. Šefa ekonomske enote predelovalni obrati
6. Šefa strojno-energetske ekonomske enote
7. Šefa plansko ekonomskega oddelka

Kandidati za razpisana delovna mesta morajo izpolnjevati splošne pogoje, potrebne za sklenitev delovnega razmerja, in imeti naslednjo šolsko, odnosno strokovno izobrazbo:

Pod 1 - inženir metalurg s 15-letno prakso ali tehnik z 20-letno prakso v železarski industriji;

Pod 2 - pravna ali ekonomska fakulteta s 5-letno prakso ali popolna srednja šola z 10-letno prakso na vodilno-upravnem položaju v podjetju ali javni službi;

Pod 3 - inženir metalurg z 10-letno prakso ali tehnik metalurg s 15-letno prakso v črni metalurgiji;

Pod 4 in 5 - inženir metalurg ali strojnik z 10-letno prakso ali tehnik s 15-letno prakso;

Pod 6 - strojni ali elektro inženir z 10-letno prakso ali tehnik iste stroke s 15-letno prakso.

Pod 7 - tehnična ali ekonomska fakulteta z 10-letno prakso na vodilnem položaju v proizvodnji ali na ekonomsko analitskih delih.

Plačevanje osebnega dohodka za navedena mesta se ureja s tarifnim pravilnikom, ostali pogoji pa po dogovoru.

Prijave z osnovnimi podatki in kratko navedbo dosežanj zaposlitve, je dostaviti Železarni Jesenice - kadroviski sektor, najkasneje do 20. avgusta 1960.

Upravni odbor
Železarne Jesenice

FILMI, KI JIH GLEDAMO

Zadnje dni smo imeli pri-liko videti v kranjskih kinematografih kopice novih filmov, vendar bi danes spregovorili le o nekaterih.

KAKO UPRAVLJA DR-ZAVLJAN FLRJ — film, o katerem smo v našem časopisu že poročali in ga težko pričakovali ter je imel mnogo povedati o našem družbenem upravljanju, nas je prav gotovo razočaral. Film ni, kakor trdijo nekateri, uspela reportaža in še zdaleč ni uspel povedati tistega, bistvenega o našem družbenem upravljanju, tistega kar smo pričakovali. Gledalcem, ki so seznanjeni s sistemom družbenega upravljanja in s problemi komunizma, je bil film razumljiv, trdimo pa lahko, da marsikdo, ki je manj seznanjen z upravljanjem, ni razumel, še manj naj bi ga razumela vsa jugoslovanska filmska publika. Jasnno je, da film ni bil sneman v Kranju zato, da bi povedal več o Kranju, ampak zato, da bi vsem delovnim ljudem Jugoslavije pokazal, kako upravljajo prebivalci neke razvite gospodarske enote. Iz filma prav malo zremo o naših mladih ljudeh; to se pravi o tistih, ki jih danes iz dneva v dan vključujemo v sistem družbenega upravljanja, to se pravi z drugimi besedami vključujemo v konkretni boj za socializem. Zdi se mi, da ni potrebno naštevati vseh spodrsljajev. Povedati moramo še, da je film tudi z obrtne plati dokaj slab, da je kamera včasih sila nedomiselnost in da boleha za preprostimi prijemi, ki smo jih v jugoslovanskem filmu že pred leti uspešno premestili. In še epilog: po neuradnih podatkih je kranjska občina prispevala za ta film okrog 3 milijone dinarjev. Spričo tega je vsak naš daljnji komentar odveč! —

LJUBIMCA — je stvaritev mladega francoskega režiserja Louisa Mallea, za ka-

tero je avtor prejel leta 1957 v Benetkah prvo nagrado. — Film s Jean Marc Bory, Alain Cunyjem v naslovnih vlogah rešuje zelo rahločutno, zamotano vprašanje odnosov med ljudmi. Vprašanje ali je ženska-mati moralno opravičena, zaradi preskopi pozornosti svojega moža, morda celo zaradi sumničnega vanj zapustiti ga — zapustiti otroka in moža za delček osebne sreče, »sreče ene noči«, neke dozdevne — imaginarne sreče, ki visi nekje v zraku in jo človek le sluti — še to ne, — si jo želi. Mimogrede pokaže film na problem današnjosti, ko ljudje je spričo izrednega tempa življenja komajda najdejo čas, za svoj osebni svet, za svojo družino, zase. Film ne daje jasnega odgovora na vsa zastavljena vprašanja. Edini odgovor je v skepsi glavne junakinje — vendar je ta tako široka, da ga mora gledalec dopolniti s svojim osebnim jazom.

Film pa je vsekakor izredna mojstrovina; še zlasti kamera, ki je uspela najti toliko drobnih človeških momentov, tako nevsakdanjih za filmske ustvarjalce, da so nas lepo presenetili. Odlika filma so tudi izredno duhoviti dialogi.

ČAJNICA — ameriški barvni film v cinemascope s tokrat nevsakdanjim Marlonom Brandom in Glen Fordom po literarni predlogi, ki smo jo lahko pred leti brali v TT pod naslovom Gejša kapetana Fisyja. Film je duhovit in piker — skratka dober, kljub česti situacijski komiki. Ima pa tudi svojo družbeno ost. Saj namreč smeši povojno okupacijsko politiko ameriških čet na Japonskem, ko so v štabih daleč stran od stvarnosti, majorji in generali sestavljali bedaste načrte brez kakršnega koli stika s konkretno stvarnostjo. Film je lep doprinos za repertoarju naših kinematografov.

Jure Kobal

NEKATERI SO ZA VROČE

V okviru revije 15 filmov v počastitev X. jubilejnega Gorenjskega sejma bomo dreči ob 20.30 uri v kinu »Partizan« in ob 22. uri v kinu »Storžič«, lahko videli eno naj-senzacionalnejših fars, kar smo jih videli po vojni na naših platnih, in sicer ameriški barvni film »NEKATERI SO ZA VROČE«. V tej filmski fars so sijajno združeni Marilyn Monroe, Tony Curtis in Jack Lemmon. V filmu se mojstrsko izprepletajo glasbena komedija, parodija na filme o gangsterjih in komedija tehničnih duhovitosti. Tako ne kaže tudi tega filma zamuditi.

Vsem občanom tržiške občine ob njihovem

OBČINSKEM PRAZNIKU - 5. AVGUSTU

iskrene čestitke z željo, da bi imeli pri graditvi socializma v prihodnje še več uspehov!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR TRŽIČ in vse množične organizacije

Za kulturno in estetsko vzgojo so potrebne

sodobnejše metode in ponazorila

Zavoljo čedalje zahtevnejše vloge, ki jo dobivajo naša prosvetna društva in Svobode v spreminjajočih se pogojih našega družbenega življenja, je njihovo delo iz dneva v dan težje in odgovornejše. Nenehno nastajajo nove potrebe po kulturnem izživljanju in razvedrilu naših delovnih ljudi, zategadelj pa morajo naša prosvetna društva temu ustrezno iskati nove oblike in dejavnosti, s katerimi bi mogla zadostiti tem potrebam. Da bi se naša prosvetna društva in izobraževalne ustanove s svojimi delovnimi načrti in hotenji ter dobro voljo kar najbolj približala potrebam po kulturnem izživljanju in razvedrilu, pa so potrebni novi prijemi in oblike dela, koristne so izmenjave dosedanjih izkušenj in zamisli v različnih krajih.

V ta namen je Svet zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije pripravil za prosvetne in kulturne delavce Slovenije vrsto seminarjev in predavanj, in sicer posebej za režiserje, predsednike in tajnike občinskih svetov Svobod, za vodje klubov in za predsednike društev. Seminarji za režiserje so štirinajst-dnevni, za vse ostale pa trajajo po teden dni. S to prakso izobraževanja vodilnih delavcev na področju kulturno-prosvetnega življenja je začel republiški Svet že pred leti, prvokrat letos pa so seminarji tudi za klubsko življenje.

Seminarji pravzaprav niso mogli dati udeležencem dokončnih receptov za nadaljnje delo, vendar pa nedvomno vsem skupaj pomenijo nekakšno vzpodbudo za delo v prihodnje. Nedvomno pa so takšni seminarji koristna in potrebna oblika za izmenjavo medsebojnih izkušenj in metod dela. Seminarji, v katerih so se udeleženci spoznavali z različnimi možnostmi uvajanja klubskega načina dela v društvih, imajo spričo novih okoliščin v načinu dela, še posebej pomen. Poleg raznih informativnih pogovorov, ki so jih vodili z udeleženci člani republiškega sveta, so se zvrstili na teh seminarjih tudi predavanja s področja likovne in glasbene umetnosti, filma in literature.

Pogovori so opozorili na vrsto problemov in težav, s katerimi se srečujejo na terenu tista društva, ki so že ustanovila klube in pričela z delom. Ti problemi so v različnih krajih sicer zelo različni: prvi poskusi klubskega dela so pokazali, da manjka primernih prostorov in opreme, različnega potrebne gradiva za pripravo klubskega večerov, raznih sredstev in ponazoril ter tehničnih rekvizitov in aparatur, brez katerih je večji del dejavnosti v klubih zelo otežkočen, razumljivo pa je, da manjka tudi izkušenj. Glede prostorov pravijo optimisti, da se z dobro voljo in začetek že da najti kaj primernega. Ponekod so v tem pogledu že prodrli, v večini primerov pa je pomanjkanje prostorov resen problem za klubsko delo: dvorane so prevelike in neprimerne za manjše nastope, predavanja ali pogovore, drugi prostori v kulturnih domovih ali kod drugod pa so že tako zasedeni ali pa so neprimerni oziroma jih celo ni. Kako

najti pot iz zagate? — V skrajnem primeru tudi dobra volja in iznajdljivost ne pripomoreta dosti. Kaj pa gradivo pa prirejanje klubskega večerov in predavanj? V tem pa iznajdljivost, poznavanje literature in splošna razgledanost pa tudi organizacijska spretnost lahko veliko pomagajo. Prosvetni servis pri Zvezi Svobod je v tem pogledu tudi že nekaj napravil. Izdal je vrsto publikacij s področja glasbene in likovne umetnosti ter literature. Le-te so v večini posebej prirejene za naše klube in klubske večere. K različnim temam, ki so urejene kot predavanja, so na voljo tudi magnetofonski posnetki ali barvni diapozitivi. Žal so ta prizadevanja še zelo mlada in verjetno še ne bo moč zadovoljiti niti začetnih potreb.

Na seminarjih so nekateri predavatelji s svojimi temami konkretno pokazali, kakšni naj bi bili večeri v klubih, da bi postali zanimivi in bi hkrati posredovali obiskovalcem osnove o umetnostih, posebej o glasbi, likovni umetnosti in literaturi. Tako so udeleženci poslušali na klubske način prirejene teme o slovenskem slikarju Groharju (za ta namen je pripravljenih 50 barvnih diapozitivov in magnetofonski posnetek kot komentar o slikarju), o stari egiptovski umetnosti (to je posebno sedaj, ko se v Egiptu pripravljajo na gradnjo velikega Asuanskega jezua, še posebej aktualna tema) in o Vincentu Van Goghju; s področja glasbene umetnosti o patetični simfoniji Čajkovskega, o jazz glasbi itd., ter o pesniku Kajuhu. Za vse omenjen teme in še za nekaj drugih ima Prosvetni servis pripravljeno gradivo, ki se je moč nanj naročiti.

Te teme so dostopne tudi za preprostega človeka, saj ni pogoj za razumevanje kakšna splošna razgledanost, potreben je le čut in smisel za vse lepo in plemenito, kar človeka zadovoljuje, plemeniti in osrečuje. Ob poslušanju 5. simfonije Čajkovskega ali katerekoli glasbene umetnine, lahko vsakdo z nekaj smisla in veselja za glasbo ter s pomočjo potrebnih komentarjev o ustvarjalcu in umetnini, občuti lepoto in umetniško moč

ustvarjalnega duha. Prav tako je s pomočjo primernih metod posredovanja umetnin mogoče približati našemu delovnemu človeku likovne stvaritve in literarna dela. Izkušnje so pokazale, da poljudna obdelava kake teme s katerega koli področja umetnosti na poljuden način komentirana v živi domači besedi in podkrepjena s sliko in morda še z magnetofonskim posnetkom, najlaže najde pot tudi do preprostega človeka.

Brez pomena in brez uspeha bi govorili na primer o slovenskih slikarskih impresionistih, če ne bi hkrati poslušalci pokazali tudi likovnih del te vrste, zaman bi si prizadevali razložiti glasbene stvaritve, ne da bi poslušalci zavrteli skladbo ali pri predavanju o literaturi prebrali odlomek iz umetnikovega dela oziroma pesem.

Drugo pa je vprašanje, kako na takšen način temo posredovati poslušalcem v klubu, če društvo nima niti najosnovnejših tehničnih sredstev: magnetofona, episkopa ali diapojektorja? Za začetek bi spet morali na kak način pomagati drug drugemu.

Samo bežen pogled v problematiko kulturne dejavnosti nas prepriča, da bodo za oblikovanje splošnega kulturnega obzorja naših ljudi potrebni še veliki napori in organizirana družbena skrb ter sistematično delo po sodobnih učinkovitih metodah. —jb

Problemi kulturno - zabavne dejavnosti

Ob reviji zabavnih orkestron na jesenicah, konec maja letos, se je samo po sebi postavilo nekaj vprašanj in problemov, ki zaslužijo, da o njih razpravljamo, zlasti še, ker se ti problemi neposredno tičejo prosvetnih društev in »Svobod«, ki prav zdaj pripravljajo ali bi morali pripravljati programe dela za prihodnjo sezono.

Najprej nekaj ugotovitev. Revija zabavnih orkestron na Jesenicah je več kot uspela. Dokaz za to je dvakrat razprodana dvorana, saj je reviji prisluhnilo več kot 1200 obiskovalcev. Dokaz je tudi sodelovanje enajstih instrumentalnih ansamblov, ki so razen ene ali dveh izjem vsi na sprejemljivi kvalitetni višini, vsaj po formalni glasbeni plati. Te ugotovitve nas takoj postavijo pred nekaj vprašanj. Kaj in koliko je storjenega za res kulturno-zabavno razvedrilo našega delovnega človeka? Ali ni oblikovanje okusa in odnosa publike, zlasti pa mladine, do zabave in glasbene ustvarjalnosti prepuščeno zgolj tako imenovanim »divjim« orkestrom (če izvozamo radijske oddaje)? Ali je res edino vodilo številnim mladim ljudem, ki sodelujejo v teh orkestrih, samo lahke zaslužke? Kaj bi ne bilo vredno poskrbeti za temeljitejšo glasbeno vzgojo cele vrste mladih glasbenih samorastnikov, ki izpričujejo talent in preko njih tudi zabavo in lahki glasbi tudi tisto veljavo in ceno, ki ji gre?

Nemogoče je v okviru tega članca odgovoriti na vsa vprašanja, vsake kulturno-prosvetne delavce pa bo zase prav gotovo našel tak ali drugačen odgovor. Odkrito je treba priznati, da za

res kulturno razvedrilo in zabavo ni storjenega nič. Glavno torišče »zabave« so še zmerom gostilne in veselice in celo plesne vaje posameznih društev ali sindikalne prireditve se ponekod prerade spremenijo v vse drugo, samo v zabavo ne. Družabno življenje delovnih kolektivov, organizacij in naše skupnosti sploh je na zelo primitivni ravni in vse zabavne prireditve se razlikujejo le po tem ali igra bolj ali slabši orkester. Poizkusi, dvigniti družabno življenje in zabavo na višjo dostojnejšo raven (n. pr. v minuli sezoni jeseniška »Svoboda«), so še zmerom bele vrane.

Iz pogovora s sodelujočimi na reviji zabavnih orkestron jeseniške občine je bilo dobro občutiti odločno težnjo po drugačnem tretiranju amaterske zabavno-glasbene dejavnosti. Resnično amaterstvo je v svojem bistvu le želja po plemenitem razdajanju in te želje tudi med »divjimi« orkestri ne manjka. Kje je krivda, če te želje ne morejo priti do veljave? Prav gotovo ne gre pri tem za formalno vključevanje orkestron v članstvo naših »Svobod« ali za formiranje sekcij zabavnih orkestron. — Gre pa za pametno sodelovanje s temi orkestri, za nudenje pomoči mladim ljudem, za njihovo vključevanje v aktivno kulturno-politično dejavnost naših prosvetnih društev in »Svobod«. Ob takem sodelovanju se bodo sami od sebe reševali prenekateri problemi, ki zdaj pred njimi zapiramo oči, in kar je najvažnejše, organizatorji razvedrila in zabave ne bodo samo gostinska podjetja, temveč tudi kdo drug, ki je bolj poklican za to. Oblike sodelovanja med za-

bavnimi orkestri in prosvetnimi društvoma je prav gotovo še več!

Revija na Jesenicah je dokazala, da nudimo ljudem vse premalo razvedrila, predvsem pa mladini. Prav bi bilo, če bi prosvetna društva, s pomočjo drugih družbenih organizacij, posvetila problemu kulturne zabave najširših delovnih množic več skrb. — Vprašanje sožitja socialistične skupnosti ni samo važno v okvirih delovnih kolektivov ali stanovskih skupnosti, temveč prav tako v tistem svobodnem prostem času, ki ga posvečamo zabavi in razvedrilu. Moderna sociologija je že odkrila, da je prosti čas vrednota in naša dolžnost je, da to vrednoto izkoristimo vsej družbeni skupnosti v dobro. —nj

IVERI

LONDONSKI »TIMES«

O DUBROVNIŠKIH

POLETNIH PRIREDITVAH

Prve predstave v Dubrovniku so si med številnimi gosti ogledali tudi razni tuji gledališki strokovnjaki, dopisniki tujih listov in drugi. Tako je odmeve te prireditve zasledili tudi v Timesu. Najbolj pohvalno piše o premierni predstavi Rossinijeve opere »Italijanka v Alžiru«, kjer omenja uspele nastope Ladka Korošca, Nade Sevkove, kakor tudi dirigenta Boga Leskovca.

USPEH JUGOSLOVANSKIH

KRATKIH FILMOV

V BENETKAH

Na XI. mednarodnem festivalu dokumentarnega, vzgojnega, kulturnega in zabavnega filma ter na XII. mednarodnem festivalu filma za otroke, ki sta bila julija v Benetkah, je sodelovalo 25 držav s preko 140 filmi. Od sedmih prikazanih jugoslovanskih filmov so bili kar štirje nagrajeni, in to trije od zagrebškega podjetja »Zora«.

USPEH NOVE OPERE

BENJAMINA BRITENA

Veliki glasbeni dogodek v Veliki Britaniji je nova opera Benjamina Britena »Sen kresne noči«. Opera je zasnovana po istoimenski Shakespearovi komediji. Londonski list »Sunday Times« piše: »Shakespearova komedija predstavlja idealno temo za Britena. Nudi mu vse, kar Britenu leži: poezija, noč, sen, tisto, kar je nadnaravno, vaški humor in otroško razposajenost. Da bo Briten v tem uspel, lahko z gotovostjo trdimo.«

List nato še komentira Britenovo zvestobo Shakespearovemu dialogu v svoji operi, ki ima 3 dejanja.

Obč. ljudski odbor v Železnikih sprejme na osnovne šole Bukovica, Davča, Selca in Sorica po enega absolventa srednjih splošnoizobraževalnih ali strokovnih šol. Absolventi bodo nastavljeni honorarno kot učitelji začetniki in bodo imeli možnost v enem ali najkasneje dveh letih opraviti dopolnilni diplomski izpit iz pedagoških predmetov. — Po opravljenem izpitu bodo nastavljeni kot redni učitelji.

Absolventi morajo imeti za sprejem naslednje pogoje:

1. dopolnjeno 18. leto starosti;
2. maturitetno spričevalo ali spričevalo o diplomskem (zaključnem) izpitu srednje strokovne šole;
3. telesno in duševno sposobnost za učiteljski poklic, ki jo pred namestitvijo ugotovi uradni zdravnik;
4. potrebne moralne in politične kvalifikacije za učiteljski poklic, ki jih na temelju mnenja šole, iz katere je absolvent prišel, ugotovi upravni organ, pristojen za namestitve.

Interesenti naj do 18. avgusta 1960 pošljejo prošnje na občinski ljudski odbor Železniki.

Občinski ljudski odbor
Železniki

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 13., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

NEDELJA, 7. avgusta

- 6.00 Nedeljski jutranji pozdrav
- 6.30 Reklame
- 6.40 Prireditve dneva
- 7.15 Izletnikom na pot
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.50 Iz albuma otroških pesmi
- 9.05 Z vedro glasbo v novi teden
- 9.45 Slovenske narodne in umetne pesmi poje zbor Slovenske filharmornije
- 10.00 Se pomnite tovariši...
- 10.30 Glasba starega Dubrovnika
- 11.00 Radij jih poslušate
- 11.30 Dalmatinska protislovja — reportaža
- 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Za našo vas
- 13.45 Koncert pri vas doma
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II
- 15.15 Reklame
- 15.30 Petnajst minut s pihalno godbo Ljudske milice
- 16.00 Melodije za vas
- 17.00 Šport in glasba
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.05 Glasbeni variete
- 21.00 Športna poročila
- 21.10 Tercet Rimske opere
- 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku
- 23.10 Koktajl pred polnočjo
- 23.50 Prijeten počitek

PONEDELJEK, 8. VIII.

- 5.00 Dobro jutro!
- 5.10 Nekaj domačih zvokov za dobro jutro
- 6.30 Reklame
- 8.05 Iz filmov in glasbenih revij
- 8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani
- 8.35 Mali cabaret
- 9.00 Zvočni mozaik
- 10.10 S sprejemnikom na dopust
- 11.00 Dva orkestralna odlomka iz Wagnerjevih Nibelungov
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 Poje samospeve A. Dvoraka mezzosopranistka Dana Holz
- 12.00 Veseli planšarji pozdravljajo
- 12.15 Kmetijski nasveti: dr. ing. Franjo Janežič — Varstvo rastlin pred ptiči
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 V pesmi in plesu po Jugoslaviji
- 14.00 Glasbene razglednice
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Pesem jeseni
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 Slovenske narodne pesmi
- 16.00 Naši popotniki na tujem
- 16.20 Prizori iz marionetske igre
- 16.40 Parada plošč
- 17.10 Srečno vožnjo šoferjem na pot!
- 18.00 Operne melodije
- 18.40 S knjižnega trga
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.00 Trikrat deset (spored zabavne glasbe)
- 20.35 Moja domovina, simfonični ciklus
- 22.15 Iz naših studiov
- 23.10 Listi iz dnevnika
- 23.40 Pianist Oscar Peterson
- 23.50 Prijeten počitek

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

OD NEDELJE, 7. AVGUSTA DO SOBOTE, 13. AVGUSTA

TOREK, 9. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
- 5.25 V ritmu današnjih melodij
- 6.30 Reklame
- 8.05 Jutranji spored solistične glasbe
- 8.30 Zabavni potpuri
- 9.00 Umetne pesmi Danila Bučarja poje ženski vokalni kvartet
- 9.20 Koncert za klavir in orkester št. 1
- 10.10 Športniki izbirajo popevke
- 11.12 Veliki zabavni orkester Jerry Carretta
- 11.30 Oddaja za otroke
- 12.00 Avgust Stanko s harmoniko in pevci
- 12.15 Kmetijski nasveti — dr. ing. Vilko Masten: Nov način boja proti ameriškem kaparju
- 12.25 Pet pevcev — pet popevk
- 12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Naši pevci v priljubljenih operah
- 14.10 V narodni pesmi po Evropi
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 Igramo za vas
- 16.00 Listi iz domače književnosti
- 16.20 Predstavljamo vam znamenite orkestre
- 17.10 Razgovor z volivci
- 17.20 Parada plošč
- 18.00 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
- 18.15 Od plesišča do plesišča
- 18.50 Človek in zdravje
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.00 Vokalna dela Johanessa Brahmsa
- 20.30 Radijska igra
- 21.28 7 dvajsettonskih fragmentov
- 21.38 Nekaj minut z orkestrom Alfred Scholz
- 22.15 Popevke v mesečini
- 22.40 Jazz
- 23.10 Nočni komorni koncert del W. A. Mozarta

SREDA, 10. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
- 5.10 Veselo na delo!
- 6.30 Reklame
- 8.05 Iz arhiva slovenskih in jugoslovanskih zborovskih pesmi
- 8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani
- 8.35 S sprejemnikom na dopust
- 10.10 Ciklus velikih simfonij
- 10.40 Tatarska suita
- 11.00 Europa express
- 11.30 Pojo solisti Beogradske in zagrebške opere
- 12.00 Prijetno opoldne želijo Zadovoljni Kranjci
- 12.15 Kmetijski nasveti — Miki Pucko: Olje v prehrani
- 12.25 Harfa in kitara
- 12.40 Otroci pozdravljajo
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Makedonija v pesmi in plesu
- 13.50 Med simfoničnimi plesi in rapsodijami
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Ritmična abeceda
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 Zabavni zvoki

- 16.00 Novost na knjižni polici
- 16.20 Koncert po željah
- 17.10 Deset minut iz naše beležnice
- 17.20 Parada plošč
- 18.00 Kulturna kronika
- 18.20 Igra violinist Uroš Prevorsek
- 18.45 Radijska univerza
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.00 Ray Coniff z zborom in s svojim orkestrom
- 20.38 Kvintet Georgea Shearinga
- 20.45 Velike ure opere
- 22.15 Glasba z vsega sveta
- 23.10 Intermezzo z godali
- 23.15 Italija poje
- 23.50 Prijeten počitek

ČETRTEK, 11. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
- 5.25 Nekaj domačih zvokov
- 6.30 Reklame
- 8.05 3 uverture
- 8.30 Naši glasbeni uspehi in preteklem šolskem letu
- 9.00 Melodije na tekočem traku
- 9.40 Slovenski oktet poje ljubiteljem vokalne glasbe
- 10.10 Od melodije do melodije
- 11.30 Oddaja za cicibane
- 12.00 Srečanje s triom in kvartetom Andreja Blumauerja
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Rihar: Vtisi čebelarja s potovanja po Franciji
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Popularen spored igr Mariborski instrumentalni ansambel
- 13.50 Vedri zvoki
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 Tri mazurke in balada Fredericka Chopina
- 16.00 Iz svetovne književnosti
- 16.20 Kopalcem v zabavo
- 17.10 Petdeset minut turizma in melodij
- 18.00 Iz francoskih oper
- 18.30 Šport in športniki
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
- 20.50 La Fontainove basni
- 21.30 Iz Schubertove skicirke
- 22.15 S popevkami čez kontinente
- 22.40 Moderna plesna glasba
- 23.10 Nočni koncert

PETEK, 12. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
- 5.10 Domači ansambli želijo prijetno jutro
- 6.30 Reklame
- 8.05 Moderne medigre
- 8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani
- 8.35 S sprejemnikom na dopust
- 9.00 Glasbeni variete
- 9.55 Klavir v ritmu
- 10.10 Novalet za violončelo in klavir
- 10.40 Ameriška pevka Judy Garland
- 11.00 15 minut s triom Avgusta Stanka
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 Koncert za violončelo in klavir

- 12.00 Dobra volja je najbolja
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Stojan Vrabl: Bolezni sladkorne pese
- 12.25 Zabavni orkester Pierre Dorsey
- 12.40 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Melodije po vašem okusu
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Priljubljeni dvospevi
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 Pesmi jugoslovanskih skladateljev
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Parada plošč
- 17.10 Razgovor z volivci
- 17.20 Z vlakom, kantata za soliste
- 18.00 Poje Doris Day
- 18.15 Poslušajmo Vaški kvintet s pevci
- 18.30 Iz naših kolektivov
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.00 Mandoline in godala
- 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled
- 20.30 Balet skozi stoletja
- 21.10 Girolamo Frescobaldi: Gagliarda
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.15 Od comba do big banda
- 23.10 Počasni valček
- 23.20 Pojte z nami!
- 23.50 Prijeten počitek

SOBOTA, 13. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
- 5.25 Veselo na delo
- 6.30 Reklame
- 8.05 Havajski napevi
- 8.20 Pionirski tednik
- 8.40 Češki plesi za klavir
- 9.00 Iz slovenske in jugoslovanske zborovske ustvarjalnosti
- 9.20 S sprejemnikom na dopust
- 10.10 Od tu in tam
- 11.30 Družina in dom
- 11.40 Zabavni orkester RTV Ljubljana
- 12.00 Igra vam trio Slavka Avenika
- 12.15 Kmetijski nasveti — Veterinar Erik Špiler: Kokošja bolezen
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Dvajset minut s pihalno godbo JLA
- 13.50 Od arije do arije
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 Serenada za flauto in godalni orkester
- 16.00 Na platnu smo videli
- 16.20 Priljubljene popevke
- 16.40 Majhni zabavni ansambli
- 17.10 Parada plošč
- 18.00 Umetne in narodne pesmi poje moški zbor France Prešeren iz Kranja
- 18.20 Pozdrav z gora
- 18.45 Okno v svet
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.00 Na vrtni veselici — pisana vrsta veselih zvokov
- 20.25 Sobotni mozaik
- 22.15 Oddaja za naše izseljence
- 23.10 Zaplešimo še enkrat

ZANIMIVOSTI OD VSEPOVSOD

Makedonski opij najboljši na svetu

Za črno, lepljivo in aromatično snov, ki jo v Makedoniji pridobivajo iz makovih glav, je vsako leto veliko povpraševanje. Opij, iz katerega se pridobivajo alkaloidi, je danes važna surovina v farmaciji. Jugoslovanski

opij je zaradi zelo ugodnih naravnih pogojev v Makedoniji visoko kakovosten. Lahko rečemo, da je najboljši na svetu. Kitajski opij ima 8 morfijskih enot, turški 10, medtem ko jih ima jugoslovanski 15. Zaradi tega je jugoslovanski opij najdražji in najbolj iskan na svetovnem farmaceutskem tržišču.

Po legendi je mak raste najprej na Balkanskem polotoku, kamor so ga prinesli Turki v času svoje okupacije iz Male Azije.

Danes je 11 krajev v Makedoniji, kjer gojijo mak — Djevdelijska, Strumica, Kočane, Titov Velles, Skopje, Kumanovo, Kriva Palanka, Tikveš, Ovče polje, Prilep in Bitolj.

Zanimivo je, da v Makedoniji še niso ugotovili primera, da bi nekdo opij užival.

Velikanska košara

Koprivnica — Ta velikanska košara, ki je široka in globoka približno 2 m, je izdelana v ple-

tarskem podjetju »Pletarstvo« v Koprivnici, toda ne za praktično uporabo, ampak samo za reklamo. Košara bo poslana v Ameriko, kamor podjetje izvažja največji del svojih izdelkov.

Ohrid bo postal festivalsko mesto

Od leta 1961 dalje bo Ohrid festivalsko mesto. Prvo leto bodo tu razstavljeni slikarska dela, naslednje leto kiparska in tretje leto grafična dela. Razstava bo odprta od junija do septembra v galeriji »Moša Pijade« v stavbi rezbarskega ateljeja »Andon Dukovski«. Ob koncu vsake razstave bodo dela prenešana v stalno galerijo, tako da bo Ohrid postal mesto, kjer bo razviden napredek jugoslovanske upodabljajoče umetnosti od prvih začetkov do današnjih dni. Ob koncu vsake razstave bodo najboljša dela nagajana.

Mišljeno je bilo, da bi ob isti priložnosti poleg te razstave odprli tudi individualne ali skupinske razstave naših umetnikov. Te razstave naj bi trajale sedem dni in bi bile v stari mošaji, preurejeni v ta namen.

Pepel iz morja

Po poročilih iz Tokia je pričel kakih 450 kilometrov južno od Japonske nenadoma delovati podmorski vulkan Miosinsho. V ogromnih oblakih dima je metal vulkan pepel tudi do dva tisoč metrov visoko.

Raziskovalna ladja »Unitaku Maru« z znanstveniki z univerze za ribištvo v Tokiu je opazovala to erupcijo, ki je trajala 35 minut. Kakor poroča japonska obalna straža, ni izbruh prizadel nobene ladje.

Septembra 1952 je pri takšnem nenadnem izbruhu podmorskega vulkana izginila neka patrolna ladja japonske obalne straže z vso posadko. Takrat sta se pojavila na kraju izbruha dva otoka, ki pa sta pozneje zopet izginila.

Hiša, ki se lahko prevaža s kamionom

Neka britanska firma proizvaja nov tip montažnih hiš, ki so postale že zelo popularne v svetu. Hiša zavzema okoli 300 kvadratnih metrov in se more prepeljati na 10-tonskem kamionu. Zgrajena je iz aluminija in ima lahko več spalnic, veliko dnevno sobo, kuhinjo in kopalnico, otroške sobe, verando in garažo.

Hiša se lahko sestavi v 400 delovnih urah; pri tem uporab-

ljamo samo klešče in ključne za privijanje. Streha je prav tako nenavadna in ima obliko opne. Hiša je namenjena predvsem za tropske predele, čeprav je firma prejela naročilo celo iz Poljske.

AVTOMATIČNE UMETNE ROKE

Ekipa angleških tehnikov in zdravnikov raziskuje napravo, s katero bi ljudje brez roke mogli premikati svoje umetne roke z enostavnim trzanjem mišic.

Elektrode, ki so pritrdjene na bolnikovo mišico s pomočjo stisnjene zraka pojačujejo minimalni napor mišic. Bolnik lahko s to umetno roko dviga in prijemata predmete. Podobna naprava za ljudi brez noge se zdi praktično neizvedljiva.

ZIMZELENI HRAST

Velik hrast raste ob moderni jadranski magistrali v vasi Islam — Grčki, nedaleč od Zadra. Zanimivost je v tem, ker je to drevo skozi celo leto zeleno. Turisti se tu pogosto ustavljajo in ga fotografirajo. Hrast je pod državno zaščito.

TIŠJE VRTANJE PO ZOBEH

Priložbe zobozdravnikov, da brenčeče vrtanje vznemirja pacienta in je neprijetno njim samim, so privedle do tega, da je neka britanska firma predlagala model za vrtanje. To so dosegli s povečanjem obratov svedra od 250.000 obratov na minuto na 350.000 obratov. Pacient sedaj sedi manj časa na stolu, zobozdravnik pa popravi več gnilih zob na dan.

JUGOSLOVANSKE PRIREDITVE

v avgustu in septembru 1960
Julij in avgust — Dubrovnik. »Dubrovniški poletni festival«
Avgust — Opatija. VIII. mednarodni nogometni turnir
Avgust — Malinska (Krk). Tradicionalni krški folklorni festival
Od 29. julija do 9. avgusta — Kranj. »Gorenjski sejem«
Od 29. julija do 7. avgusta — Maribor. »Mariborski teden«
7. avgusta — Sinj blizu Splita. Tradicionalni viteški turnir »Sinjska Alka«
7. avgust — Jelsa (Hvar). Vinska razstava
14. avgust — Jezersko. »Ovčarski bal«
Od 8. do 14. avgusta — Opatija. Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov
14. avgusta — Planica. »Pastirska zabava«
Od 23. avgusta do 4. septembra — Beograd. Mednarodni sejem tehnike
Od 27. avgusta do 4. septembra — Ljubljana. VI. mednarodni vinski sejem

Tone mamil skozi Izrael

Mednarodni tihotapci uporabljajo stare tihotapske poti skozi Izrael

Ko je bila ustanovljena država Izrael, se je zdelo, da bo nova država postala važen člen v trgovini na Bližnjem vzhodu. Trdovratno sovraštvo med Izraelci in

Arabci pa je to onemogočilo. Samo na enem področju je postal Izrael pomembno tržišče: mednarodni tihotapci z mamili uporabljajo stare poti skozi Palestino na arabska tržišča.

Med beduinskimi plemeni, ki potujejo po puščavah, je tihotapjenje mamil že od nekdaj pomemben posel. Tihotapstvo je za siromašna plemena kaj donosen vir dohodkov.

Čeprav se izraelska policija z vsemi sredstvi bori proti tihotapcem, je uspeh neštetihih racij in nočnih patrolj zelo majhen. Leta 1950 so zaplenili 424 kilo-

gramov hašiša in 12 kilogramov opija, leta 1959 pa 1530 kilogramov hašiša in 663 kilogramov opija ter nekaj heroina. Vse te pošiljke so bile po trditvah izraelskih oblasti namenjene v Egipt, kjer baje porabijo letno 600.000 kg tega blaga. Od 23 milijonov prebivalcev nilske doline je bilo leta 1959 baje 600.000 uživalcev mamil.

V Egiptu je uživanje mamil že od nekdaj tako razširjeno, da ovira socialni razvoj dežele. Vlada Združene arabske republike je izdelala obsežen načrt za borbo proti uživanju mamil. Uživalce vtakejno za 15 let v zapor, tihotapce pa celo za 25 let. Pred-

sednik Naser je sam prevzel vodstvo akcije proti temu zlu. Vlada ne želi samo kaznovati, temveč tudi zdraviti uživalce. Spreobrnjene uživalce mamil pošiljajo v posebno sanatorije, kjer jih telesno in duševno zdravijo.

Končno — vendar ena prava obleka

Vas, kjer ima vsak šolar hranilno knjižico

Zadružna banka iz Osijeka izvaja široko akcijo štednje med učenci osnovnih šol. Doslej je zajela preko 15.000 mladih varčevalcev z vlogami več kot 22 milijonov dinarjev.

V vasi Vuki ni niti enega učen-

ca brez hranilne knjižice. To je šoli prineslo novo nagrado: televizor. Druga nagrada je ostala v Osijeku: učenci osnovne šole »Milica Križan« so dobili kot nagrado radijski sprejemnik z električnim gramofonom.

KAJ IN KAKO GOVORITE OTROKU!

Žene v Križah nočejo zaostajati

Delo društva žena za napredek gospodinjstva

Poletje z dopusti nam omogoča, da se več ukvarjamo z otroki. Morda jih bomo tedaj razveselili tudi z malo zgodbo.

»Nekoč je bil... Vse je že povedano. Otrokova pozornost in domišljija sta prebujeni.

Mogoče boste rekli, da nimate smisla in domišljije za izmišljajanje. Toda morda se le motite. Za pripovedovanje zgodbice ni potreben poseben dar.

Najprej je treba izbrati temo

To je najlažje od vsega. Uporabite lahko katerikoli detalj iz vsakdanjega življenja — mucka, ki je prevrnila skledico mleka — neki predmet — omara, miza, telefon — zanimiv odlomek iz zgodbe, ki je zanimiva tudi za vas. Lahko poveste nekaj, kar ste čitali, vsebino filma, ali nekaj, kar so pripovedovali vam. Otroke zelo zanimajo tudi pripovedi iz življenja rastlin, živali...

Na razpolago vam je veliko polje z nešteti zanimivostmi.

Naredite načrt

Osnovno temo takoj razdelite na posamezne pomembne dogodke. Če govorite najmlajšim in ste izbrali zgodbo o mucki, ki je prevrnila skledico, pogledajte, kaj lahko poveste:

- mucka ni bila lačna, ker je včeraj popila preveč mleka,
- hotela se igrati s pisano žogo, ki so ji jo dali,
- pri igri je s tačko zadela skledo... in vse polila,
- od strahu, da bo tepena, se je skrila pod omaro itd. itd...

Da bodo vaše zgodbe živahne. Če ne znate pripovedovati, ni dovolj, da naredite samo načrt. Potrebno je ustvariti pravo

vzdušje, si izmisliti žive dialoge in osebnosti iz zgodbe dati dovolj življenja.

Atmosfera je okolje, ki ga opisujete — velik hrastov gozd, ki zakriva staro kočjo. Zrak je svež, toplo je ali hladno — kakor je pač potrebno — sončen dan ali močan veter.

Uporabljajte vesel ali žalosten glas, vnašajte male presledke, ki veliko obljublajo. Med zgodbo lahko vprašate: »A kdo bi to lahko trkal na vrata?« Otroški glasovi bodo pohitili z odgovorom: »Zajček, lisica ali Rdeča kapica« itd.

Osebe: najprej opišite njihovo zunanost. Njihove slabe in dobre lastnosti naj otroci spoznajo šele med pripovedovanjem. Seveda naj deklica v zgodbi govori z nežnim glasom, medved z debelim, a zajček s šaljivim.

Bodite razumljivi

Ne govorite preveč na dolgo in zapleteno, ker pozornost otrok zaradi nejasnosti hitro popusti. Vaše izražanje naj bo jasno in neizumetničeno, posebno še, kadar govorite majhnim otrokom. Tudi tedaj ne uporabljajte izrazov kot n. pr. »mati narava« ali »car živali«.

Bodite psiholog

Rekli smo že, da se pri pripovedovanju skušajte prilagoditi starosti otroka, njegovemu značaju in okusu.

— Če je otrok nervozen, mu ne pripovedujte strašnih zgodb.

Vsebinsko se lahko odigrava v mirnem in prijetnem okolju. — Težka atmosfera, surovost, drame — niso za njihova ušesa.

— V zgodbah ne mučite živih bitij, ker otroci niso naklonjeni surovosti. Veseli bodo, ko bodo poslušali zgodbe iz življenja razvijal.

svojih prijateljev — živali, toda ne, če bodo ti trpeli.

— Ne trudite se, da bi vedno najprej poudarili poučno stran zgodbe. Če je poučnost v vašem pripovedovanju, jo bodo otroci sami našli.

Ne pozabite, da imajo otroci zelo razvit občutek za pravico. Včasih jočejo, če zmaga zlo, zato naj v vaših zgodbah doživlja zmago le pravica in dobrota.

Izogibajte se temu, da bi med pripovedovanjem karali otroka, ki sicer posluša, a je nemiren, ker boste s tem celo vzdušje pokvarili. Zgodbe naj ne trajajo več kot 10 do 15 minut.

Resnične povesti ali bajke lahko pripovedujete ob vsaki priložnosti: ko čistite zelenjavo v kuhinji, na kopanju, na sprehodu skozi gozd, zvečer.

Tudi na tak način boste pomagali otroku, da se bo pravilno poslušal zgodbe iz življenja razvijal.

Dušanove prašne hlače

Iz mlečne restavracije na vrhu jelenovega klanca sta stopili dve ženski in se med živahnim pogovorom podali po prebodu za pešce na drugo stran ceste. Tik za njima je drobil štiri do petleten deček, ljubko oblečen v belo bluzico in svetlomoder hlače. — Ves se je posvetil piškotni cevki s sladko smetano, ki jo je držal v roki. Od vseh treh strani so brzeli avtomobili in korake je bilo treba nekoliko pospešiti. Ženska sta se zdramili in starejša — verjetno otrokova mati — se je ozrla:

»Dušan, pohiti!«

Dušan se je ozrl navzgor in navzdol, opazil nevarnost in stekel čez cesto, kar so mu dale drobne nožice. Na pločniku pa — ali je bila nožica prekratka ali je bil pločnik previsok — s konico čevlja je zadel vanj in padel, kakor je bil dolg in širok.

Kaj pa zdaj? Dušan se je po-

bral in se ogledoval. Zadeva je bila huda: cevka s smetano se mu je zdobila in s prahom in peskom pomšana smetana se mu je lepila po obleki. Dlani so bile zamazane in odrgnjene, kolena tudi. Dušan je naglo dihal, bradica mu je zadrgetala: jok je bil blizu. Ves otrpel in nepremičen je dvignil s solzami zalite oči k mami in ves neboljen, žalosten je izražal prošnjo:

»Mama, pogledj Pomagaj!«

Toda mama ni videla Dušana, videla je samo njegove hlače, ki mu jih je pred kratkim vse sveže in zlikane oblekla. Videla je razmazano smetano in umazana kolena in zgrabila jo je jezja.

»Ti grdi, nerodni, nemogoči otrok! Le kam zijaš? Kako si mogel pasti? Poglej, kakšen si! Ali naj te takega vlačim po mestu? Nikoli več ne pojdes nikamor z mano!«

Z nekaj udarci mu je stepa-

hlače in kolena in ga svdito potegnila za roko. (Mar bi ga prej prijala zanjo!) Potem sta s prijateljico nadaljevali pogovor o modnih novostih, pa prešli na hladilnike in še druge »važne« stvari.

Dušan je stopical med njima in sonce zanj ni več prijazno svetilo, hiše so postale mrke in grožee, ves svet je utonil v žalosten mrak, kajti gledal ga je skozi kopreno mukoma zadrževanih solz.

O. P.

Banane na naši mizi

Če smo pred leti banane zamaževali po naših trgovinah s sadjem, jih sedaj z redkimi presledki skoraj vedno lahko dobi-

mo. Na žalost se njihova cena pa tja le odšteje nekaj denarja tudi zanje.

Banane vsebujejo vse za človeški organizem potrebne snovi,

ali pa kar skodelico mrzlega mleka.

— Samo za otroke — z džemom premazan kolaček in do-

mo. Na žalost se njihova cena vztrajno drži precej visoko, ven-

zato lahko rečemo, da so zelo zdrave. Prav posebno pa jih odlikuje velika količina vitamina A, fosforja in C vitamina.

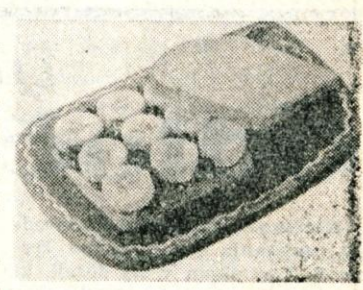
Naravna oblika banan nam nudi veliko možnost za vever izgled naše mize. Če že ne zase, pripravimo vsaj našim otrokom dobro in tudi lepo malico.

Na slikah: Kolesčki banan v marmeladnem sendviču. Poleg dobre marmelade in banan, uporabite tanke koščke belega kruha ali navadne štirioglate ali okrogle večje kekse.

— Sem pa tja postrezite z bananami tudi vanilijevo kremo,

miselno obložen s koščki banan. — Režine banan na dobrih, sladkanih testeninah.

— Košček čokoladnega biskvita s koščki banan in obložen s sladko smetano.

MODA

1961 - ETRUŠČANKE?

Italijanska visoka moda je pokazala svoje modne zamisli za bodočo zimsko sezono

V sprejemni dvorani antične palače Venezia v Rimu so te dni modni kreatorji pokazali, kako si zamišljajo linijo 1961. V tolažbo vsem naj zapišemo, da rimske revije niso prinesle nobenih revolucionarnih preokupacij. Zato pa so rimski mojstri pokazali nešteto sprememb v majhnih podrobnostih, ki so zelo ljubke in včasih zelo zabavne.

Dolžine kril skoro niso spremenili. Nekateri so spustili krilo morda za dva ali tri centimetre preko kolen, ostali pa vztrajajo v višini kolen.

Med nešteti ostalimi podrobnostmi naj omenimo, da spet prihaja do veljave bolero.

Nekateri tunike so zadržali dalje, večinoma segajo čez boke. V pasu so jopice rahlo poudarjene.

S plaščev so izginili pretirano veliki ovratniki. Le-te so nadomestile stilizirane moške fazonne stojke, ovratniki v obliki, ki se podaljša v šal. Pogosto plašči nimajo ovratnika, rokavi so nizko vstavljani, tulčasti, hrbet krojen kot bluzja, skratka podrobnosti na pretek.

Barve siva, vijoličasta, pompejansko rdeča, pinijsko in olivno zelena, peščena (beige), vijoličasto rdeča, medeninasto rjava (oksidirana medenina) in pa vedno lepi bela in črna.

Za dnevne obleke, plašče in kostime so italijanski kreatorji izbirali med bouclajem, tweedom, škotskimi kariranimi blagi, lodni, velblodjo in drugimi volnenimi blagi. Za zvečer so določili dragocene brokate, lameje, duchesse, čipke, šifon in žamet.

Lorenz Mack

Štiri tisoč dni

»S čim vam lahko postrežem? Mogoče pivo...?«

Korönd se je šele sedaj zavedel, kako je žejen. Grlo in usta so bila izsušena, da je komaj premikal jezik. Ob misli na ledeno mrzlo pivo, ga je kar spreletelo in požrl je slino.

Bristani je pričakujoče stal in gledal Korönda.

»Oprostite, ampak res bi prosil za pivo, če ga imate doma,« je rekel.

»Seveda,« je rekel gospod Bristani. Odprl je steklenico, vzel iz omare kozarec in Korönd je z zaprtimi očmi na dušek izpil steklenico ledenega piva. Oddahnil se je, se še enkrat neodločen ozrl, vzel svojo čepico in se odpravil.

»Ne vzemite tega preveč tragično,« je še rekel, salutiral in zapustil hišo.

To noč ni mogel zaspati. Ležal je na hrbtu in strmел v strop. Zunaj je v debelih kapljah padal dež na grmičevje in cesto. Korönd je čutil v zraku opojnost. Poslušal je prasketanje prebete strehe in žvenketanje okenskih stekel.

Nenaden zbudilaj mu je prešinil srce in počutil se je bolnega, zelo bolnega. »Glej no, glej,« si je rekel glasno, »ti si že na pol mrtve. Nekaj moram podvzeti, karkoli, od tu moram proč, drugače bom še znozel.«

In tako je preležal vso noč, njegove misli so švigale sem ter tja, ni bilo ne konca ne kraja in zdelo se mu je, da stoji pred vrati, ki čakajo samo na to, da jih bo odprl. Zjutraj je bil kot prerezetan. Stražnica je bila nasičena z zatohljim zrakom, z neba

je še vedno nezadržno lil dež. Korönd si je zavihal ovratnik na plašču in odšel zdoma. Na koncu ulice je bil že popolnoma premočen. Ali sem norec, ali kaj, da se potikam okoli po dežju brez vzroka, kot da bi se mi kaj mudilo. Prav lahko bi popival, ali sedel za svojo mizo in kvartal. Otrsel se je in si v bližnji gostilni naročil skodelico vročega čaja.

»Svinjsko vreme,« je rekel gostilničar in se naslonil na točilno mizo, »a vi ste na poti.«

»Kaj morem?« je rekel Korönd, služba, saj razumete?«

Gostilničar je prikal: »Smilite se mi,« je rekel, nato sta oba obmolnila. Slišati je bilo le stražmojstrov srebanje in dež, ki je udarjal ob okna.

»Da, da,« je čez nekaj časa vzdihnil gostilničar, »sedaj je še uboga gospa Bristani mrtva.«

Sunku sablje slična bolečina je presunila Korönda. Da, to je bilo, vso noč je mislil samo na to.

»Bila je še tako mlada,« je nadaljeval gostilničar.

»Kako, mlada?«

Osemindvajset ali tako nekako, ne, ne, čakajte, devetindvajset, 26. januarja jih je bila devetindvajset.«

»Zakaj to tako dobro veste?«

»Ker je gospod Bristani naročil pijačo na dom.«

»Veliko pijače?«

Gostilničar je našobil zgornjo ustnico in zgrbančil čelo.

»Nnnnnne,« je rekel po premisleku. »Tega ne bi mogel reči, sem pa tja steklenico vina in od časa do časa nekaj steklenic piva.«

In Coca-Cola,« je dopolnil stražmojster.

»Drži,« se je spomnil gostilničar, »to sem pa popolnoma pozabil.«

Govorila sta še o tem in onem, nato je Korönd plačal in se spet podal na dež.

Šlo je že na poldne, ko je bil pri hiši z vodometom. Bristani mu je odprl vrata.

»O, vi?« se je začudil, »pa že tako zgodaj zjutraj, kaj je?«

»Pravzaprav nič,« je rekel Korönd, se odkril in otresel, »popolnoma sem premočen, ali smem kakšno minuto povedriti? Mogoče bo le prenehalo deževati.«

Bristani je ogledoval težke oblake na nebu. »Prav nič ne kaže, da bi bilo kaj kmalu bolje,« je rekel, »ampak vstopite, prosim!« Bil je bled in neprespan, verjetno še močno pod vplivom nesreče.

»Vam smem kaj ponuditi?« je rekel. Ne da bi počakal na odgovor, je šel v kuhinjo. S čim bi vam najbolj ustregel?«

Korönd se je narahlo priklonil in težko zasopel. »Najlepša hvala,« je rekel, »nisem žejen.«

»Steklenico piva?« je vprašal Bristani, ko je klečal pred odprtim hladilnikom.

Ne, samo pivo ne, si je mislil Korönd in čeprav ga je v grlu dušilo, ni občutil niti najmanjše želje po pijači. Popravil si je ovratnik, kot da bi mu bil pretesen. Srce mu je močno bilo.

»Ne,« je rekel, »ne morem piti.«

»Bi mogoče kaj drugega?«

»Ne,« je rekel Korönd in dodal, »vso noč nisem mogel spati, pripetljaj z vašo ženo mi ne gre iz glave.«

Bristani je zaskrbljeno pokimal. »Vaše sodelovanje mi je v veliko tolažbo,« je rekel.

»Da, hudo je, vem, toda ali niste že tudi vi pomislili, da ima nesreča morda malo globlji vzrok?«

Bristani se je vzravnaval. Storil je to počasi, kot da bi ga privzdignila nevidna roka. »Kako to mislite?«

Korönd je zmignil z rameni. »No pogledjte, vaša žena je bila vendar še zelo mlada, ali ne?«

»Da, res je bila.«

»Šestindvajsetega januarja devetindvajset let?«

»Da, točno. Ampak jaz ne razumem, kaj mislite s tem.«

»In deset let je preživela tu, ne da bi zapustila mesto, skoraj niti hiše in vrta?«

»Da, in...?« (Nadaljevanje in konec prihodnjic)

Te dni po svetu

SPORAZUM O NJASI

Britanski minister za kolonije Macleod je sporočil, da je prišlo do sporazuma za novi status in ustavo Njase. Ustavna konferenca o tej britanski koloniji se je začela dne 25. julija v Londonu in je bila zaključena v četrtek, 4. avgusta, s skupnim sporočilom britanskih predstavnikov in delegatov afriških političnih strank, med katerimi je bil tudi Hastings Banda. Voditelji Njase bodo izdelali zdaj podrobnosti nove ustave, po kateri bodo imeli v zakonodajnem svetu Afričani prikratk absolutno večino glasov.

BELGIJSKI VELEPOSŁANIK IZGNAN IZ KONGA

Kongoške oblasti so sklenile izgnati belgijskega veleposlanika v Leopoldvillu zaradi »sovražne dejavnosti«¹ proti kongoškemu ljudstvu. Zun. minister Bomboko je veleposlaniku Van den Boschu sporočil, da mora do ponedeljka zapustiti kongoško ozemlje.

Po prekinitvi diplomatskih odnosov med Belgijo in Kongo, belgijski veleposlanik ni hotel zapustiti Leopoldvillea. Preselil se je v poslopje belgijskega konzulata in se razglasil za »šefa belgijske misije«² v Kongu. Kakor poudarjajo iz uradne strani, je s tem nadaljeval politično dejavnost »usmerjeno proti koristim kongoškega ljudstva in za strmo glavljenje sedanje legitime vlade«³.

ELEMENTARNE NESREČE

V zadnjih dveh tednih je zaradi epidemije kolere v zahodnem Pakistanu umrlo 250 oseb. V zatiranju epidemije sodeluje tudi armada.

Na reki Indu v Pakistanu se je pripetila tudi nesreča, ko se je prevrnila potniška ladja. Stiri-deset oseb pogrešajo. Rešilo se jih je le 21 od 61 potnikov.

DEKLARACIJA SOLIDARNOSTI

Na prvem kongresu mladine Latinske Amerike v Havani, so sprejeli deklaracijo solidarnosti mladine Latinske Amerike s kubansko revolucijo. V deklaraciji je rečeno, da ima kubanska revolucija zelo velik pomen za boj narodov Latinske Amerike in za neodvisnost. Delegati kongresa — je rečeno v deklaraciji — so sklenili podpisati kubansko revolucijo in obsoditi vmešavanje ZDA v zadevo latinsko ameriških držav.

Revolucionarna vlada na Kubi, je rečeno dalje v deklaraciji, izraža prizadevanje kubanskega ljudstva. Delegati kongresa se zahvaljujejo vsem delegacijam, parlamentom ter vladam in politikom, ki so solidalizirali s kubanskim ljudstvom. Mladina Latinske Amerike je pripravljena boriti se za obrambo neizpodbitnih pravic Kube do neodvisnosti in samoodločbe.

LJUDJE IN DOGODKI

Odločilna sobota

Kongo je slej ko prej v ospredju zanimanja vse svetovne javnosti. Dogodkom v tej deželi, ki je šele pred kratkim dobila svojo nacionalno neodvisnost, posvečajo vsi časopisi mnogo prostora. To je tudi razumljivo, saj pomen vsega, kar se v zadnjih tednih v tej najmlajši afriški državi dogaja, daleč presega njene meje, meje Afrike in prerašča v osrednje vprašanje današnjega sveta, ki jasno odraža osnovno protislovje, ki ta svet razjeda: protislovje med naraščajočimi težnjami vseh doslej odvisnih in izkoriščanih področij po nacionalni in gospodarski neodvisnosti, med njihovimi novimi pogledi na svet, in vztrajnimi naporii kolonialnih sil, da tako ali drugače obdrže svoj vpliv in dejansko oblast v teh deželah.

To, kar se dogaja v Kongu, je več ali manj znano vsakomur. Nekateri na zahodu — predvsem v Belgiji — skušajo sicer pravi smisel belgijske intervencije prikriti z napihovanjem in celo z izmišljanjem incidentov med belci in domačini, pri čemer naj bi bili belci baje v nevarnosti, da jih popolnoma iztrebiijo. S tem seveda svetovne javnosti ne morejo zaslepeti. Premier kongoške republike Lumumba je že ob proglasitvi neodvisnosti Konga izjavil, »da Kongožani nobe-

nega belca ne bodo požrli«. Kljub temu se je po belgijskih podatkih izselilo v zadnjih tednih od skupno 80.000 Evropejcev kar 40 tisoč, toda ne zaradi dozdevnega »terorja«, marveč iz povsem drugih vzrokov, saj je znano, da so Kongožani celo prosili, naj bi belgijsko zdravstveno osebje ostalo v deželi, a je mnogo zdravnikov kljub temu odšlo. Kolonialno izkoriščanje je pustilo globoke sledove na vseh področjih družbenega in gospodarskega življenja Konga. Kongo ima trenutno le 16 domačinov s fakultetno izobrazbo. Zato je logično, da bi lahko odhod večine tujih strokovnjakov imel strahovite posledice za kongoško politično, gospodarsko, kulturno, zdravstveno in prosvetno življenje, če ne bi tej mladi republiki nesebično priskočila na pomoč Organizacija združenih narodov. V sklopu teh manevrov sodi tudi zadrževanje okoli 300 študentov — Kongožanov v Belgiji. S tega vidika se nam pokaže selitev belcev iz Konga v mnogo drugačni luči, kot jo žele prikazati nekateri kolonialisti.

Na drugi strani je napor bivših gospodarjev dežele usmerjen na razbijanje nacionalne enotnosti. Ves svet ve, da za Combejem — katanškim samovzancem, ne stoji nihče drug kot bivši kolonizatorji. Francoski list »Liberation«⁴ piše, da Belgija,

Na vrsti je Ljubelj

DO 14. AVGUSTA 4:37,1, A POTEM...

Nad 100 startov - Prijavljeni so gosije iz 10 držav - Absolutni rekord bo padel?

Naša največja motociklistična in avtomobilska dirka je pred durmi. V nedeljo, 14. avgusta, ob 11. uri dopoldne, bodo fanfare naznanile začetek 8. mednarodnih dirk za »Nagrado Ljubelja 1960«¹ in hkrati za državno prvenstvo. Druga avgustovska nedelja bo torej ljubeljska. Ta dan bomo lahko videli vse naše najboljše vozače na vzpetinah in zavojih te najbolj strme evropske gorske ceste. Iz tujine bo prišlo na to veliko dirko z motorji in avtomobili mnogo znanih in v svetu pomembnih imen. — Prireditelji računajo na tekmovalce iz Avstrije, Anglije, Finske, Francije, Holandije, Italije, Švice in seveda obeh Nemčij ter po vsej verjetnosti tudi iz Avstralije in Rodezije. Med to množico več kot 100 dirkačev, bo seveda tudi sedanjí absolutni rekorder Avstrijec Pruckner, ki bo prav gotovo branil sedanji rekord, ki pa je v veliki nevarnosti. Bo šlo letos bolje od 4:37,1, kolikor potrebuje najhitrejši motor za stiri Ljubelj? Prav gotovo so skrbne priprave Tržičanov in vseh, ki jim je za šport pri srcu, porok, da bomo letos pričali novemu absolutnemu rekordu Ljubelja. Kdo bo novi rekorder, morda spet Pruckner ali Prach, ali kdo drug od prijavljenih v kategoriji motorjev 500 ccm?

S kakšnimi časi se bodo letos spoprijeli junaki ljubeljskih strmin na 5,1 km dolgi gorski progi, na 1366 m visoki Ljubelj? V kategoriji motorjev od 125 ccm še vedno drži od leta 1957 stari rekord Avstrijca Lechnerja s časom 5:34,0. V naši nacionalni kategoriji (175 ccm) je seveda junak Leon Pintar s 5:39,4. Letos bo skušal Leon ta čas izboljšati in s tem postaviti nov ljubeljski rekord v tej kategoriji motorjev. Najstarejša rekord sta v kategoriji 250 in 350 ccm. Oba drži iz leta 1956 Avstrijec Weingartmann. V kategoriji motorjev 500 ccm pa ljubeljski rekorder A. Pruckner.

Med prikolničarji še vedno velja od leta 1957 stari rekord, danes že pokojnega Nemca Hilebrandta. V avtomobilskem rang-u do 2000 ccm je bil doslej najboljši naš Božič, a v kategoriji do 3000 ccm dr. Pilhatsch iz Avstrije. Zaradi preglednosti in primerjav z našimi rekorderji, podajamo spodnjo tabelo najboljših rezultatov domačih in tujih tekmovalcev:

Motorji — 125 ccm:

Lechner (Avstrija) 5:34,0
Obлак (Jugoslavija) 5:52,0
175 ccm

Pintar (Jugoslavija) 5:39,4
250 ccm
Weingartmann (Avstr.) 4:55,0
Pintar (Jugoslavija) 4:55,0
350 ccm
Weingartmann (Avstr.) 4:54,0
Pintar (Jugoslavija) 4:54,2
do 500 ccm
Pruckner (Avstr.) 4:37,1 rekord

MALO UPOV

Kot smo že pisali, je motorist Leon Pintar iz Kranja v terek odpotoval na evropsko gorsko motociklistično prvenstvo v Freiburgu v Zahodno Nemčijo.

Pred odhodom smo mu zastavili še nekaj vprašanj.

Kdo vam je omogočil udeležbo na prvenstvu?

Kolega iz Avstrije me je na opatijskih dirkah vprašal, če bi hotel v Nemčijo. Seveda sem bil za to takoj pripravljen in iz Nemčije so mi kmalu poslali pismeno vabilo za start na evropskem prvenstvu.

Kako pa upate, da bo šlo?

To je zame doslej najtežja dirka. Škoda, da bo proga asfaltirana, ker moč strojev pride bolj do izraza na asfaltu kot na makadamu. Nastopil bom s svojim Puchom 250, ki bo za tako preizkušnjo verjetno prepočasen.

L. S.

20 NOVIH TENIŠKIH IGRISČ

Tenis si v Sloveniji vedno bolj utira svojo pot. Po raznih krajih nastajajo nova teniška igrišča in naprave. Prav gotovo za tem ne zaostaja tudi Gorenjska. Tako so že preteklo nedeljo v Kamniku odprli 4 nova teniška igrišča in so se turnirja udeležili tudi teniški igralci iz Kranja.

V Kranju kaže, da bomo že v jeseni dobili 6 novih teniških igrišč, tako da jih bo skupaj 8. Razen tega obstajajo teniška igrišča že na Jesenicah in na Bledu. V obeh krajih imajo po dve. Le škoda je za Bled, da so ob obeh igriščih podrti ograji in sta trenutno skoraj neuporabni. Po drugi strani, pa za tak turistični center to ni nič kaj primerno.

Po predvidevanjih bomo letos dobili v Sloveniji približno 20 novih teniških igrišč, seveda razen na Gorenjskem tudi v drugih krajih širom po naši ožji domovini.

HIMALAJSKA ODPRAVA V LJUBLJANI

V sredo se je vrnila v domovino jugoslovanska himalajska odprava, ki je po doslej nepremagani južni strani osvojila Trisul II in Trisul III in po tako odlični prestani preizkušnji uveljavila jugoslovanski alpinizem v mednarodnem merilu.

K. L.

Jurčič (Jugoslavija) 5:09,0
Prikolice — 500 ccm
Hilebrand (Nemčija) 4:49,3
Snajder (Jugoslavija) 5:07,4
nad 500 ccm
Hilebrand (Nemčija) 4:49,3
Snajder (Jugoslavija) 5:11,1
Avtomobili — do 2000 ccm
Božič (Jugoslavija) 4:59,4
Vogel (Avstrija) 5:00,0
do 3000 ccm
Pilhatsch (Avstrija) 5:28,2
Vidmar (Jugoslavija) 5:21,1
»Junior«
Schoetz (Nemčija) 5:05,0

Ljubelj je zdaj pripravljen in samo čaka na prve junake strmin, ki bodo že prihodnji teden prispeli v Tržič in preizkušali svoje znanje za nedeljsko uradno tekmo. Kdo bo letos osvojil »Nagrado Ljubelja«, ki že od leta 1956 pripada Avstrijcem? Letos bo borba še hujša, kajti dobro so se pripravile tudi ostale države, med njimi še posebej Švica, Finska in Nizozemska. Skratka, 14. avgusta se nam obeta velik športni dogodek na strmih vzpetinah in zavojih Ljubelja. To bo pravi spektakel, ki ga ne vidiš zlepa in ga prav zato ne kaže zamuditi.

Jože Javornik

Tovarna »KALNIK«¹ Varaždin sporoča:

RAZEN »MELBROSINA«
ŠE »POLOGEL«

Tovarna »KALNIK«² Varaždin je pred tremi leti pričela izdelovati novo skupino specialnih proizvodov iz različnih naravnih surovin čebelarstva, kot so matični mleček in eventni prah. Prvi proizvod te skupine na tržišču je »MELBROSIN«, izdelan po posebnem postopku stabilizacije matičnega mlečka in fermentacije cvetnega prahu, v sodelovanju z inozemskimi biokemiki in kliniki. »MELBROSIN«³ so vsi potrošniki zelo ugodno sprejeli. Ker pa nekateri ne prenesejo medu, se je Tovarna »KALNIK«⁴ odločila, da bo v sodelovanju s specializiranim podjetjem za proizvodnjo dietetičnih preparatov kmalu pričela s proizvodnjo tablet podobne sestave in namena, kot je »MELBROSIN«. Ta novi proizvod na bazi matičnega mlečka se bo pojavil na tržišču pod imenom »POLOGEL«. Klinična raziskovanja, ki se že več kot eno leto opravljajo na neki interni kliniki v Beogradu, potrjujejo navajanja v literaturi in izkustva iz prakse o vrednosti matičnega mlečka in cvetnega prahu, pripravljenega tako, kot je »MELBROSIN«. Kaže, da bodo v naši državi preparati na bazi matičnega mlečka in cvetnega prahu kmalu dobili svoj določen sanitarni status. Tovarna »KALNIK«⁵ je izpolnila svoje obveznosti do lastnika inozemske licence za »MELBROSIN«. Organizirala je proizvodnjo matičnega mlečka ter zbiranje cvetnega prahu v čebelarskih organizacijah v Dalmaciji in na otokih tako, da bo imela zadostne količine teh surovin, k iso zaradi specifičnih klimatskih prilik posebno dobre kvalitete. Vse to je omogočilo Tovarni »KALNIK«, da je znižala ceno »MELBROSINU«⁶ — od 2.600 din na 1.800 din za zavitek, ki zadostuje za enomesečno kuro.

Tovarna »KALNIK«⁷ si je zagotovila zadostne količine surovin in je zato lahko dala ponovno na trg »MELBROSIN«. Dobite ga v »Delikatesi«⁸ Kranj in v vseh večjih mestih na Gorenjskem.

VIII. mednarodni namiznoteniški turnir

Zanimivo do konca

Največja športna prireditev v počastitev občinskega praznika Kranja je za nami. Pokali in nagrade so razdeljene, tekmovalci, ki so tri dni privabljali številne gledalce v dvorano Delavskega doma pa so si segli v roke s pozdravom: »Nasvidenje čez leto dni!«

Kaže, da ima organizator, NTK Triglav, že kar posluh za to, da razporedi dvoboje turnirja tako, da so prav na koncu najbolj razburljivi in hkrati odločilni za mesta.

Tako je bilo tudi tokrat, saj še pol ure pred zaključkom ni bilo znano, kdo bo letos osvojil prehodni pokal Kranja. Pri rezultatu 3:3 v dvoboju edinih neporaženih moških vrst Triglava in Ljubljane sta Tome in Tomažič

igrala že tretji set, ker sta prej vsak enega odločila v svojo korist. Kranjčanu je končno le uspelo zmagati in ko je bil nato še Teran uspešen nad Kernom, je bil najbolj razburljiv dvoboj turnirja končan.

Rezultati zadnjega dne: Triglav : Semperit 5:3, PSV : Olympia 5:3, Triglav : Ljubljana 5:3.

Vrstni red: Triglav 4, Ljubljana 3, PSV 2, Semperit 1 in Olympia brez točke.

Najboljši posameznik je bil Kranjčan Teran, ki je v 12 igrah doživel edini poraz proti Ljubljancu Zajcu.

Prvo mesto med ženskimi vrstami je tokrat osvojil Semperit, ki je v odločilni tekmi premagal Triglav kar s 3:1, še prej pa je odpravil ljubljanski Odred s 3:2.

Zadnji dan turnirja je Olympia iz Padove izgubila proti Fužinarju z 2:3 in premagala Odred s 3:2.

Vrstni red: Semperit 4, Triglav 3, Fužinar 2, Olympia 1 in Odred brez točke. Najboljši igralci turnirja sta bili Kranjčanka Plutova in Scheinerjeva (Semperit), ki sta bili v sedmih dvobojih po dvakrat poraženi.

L. S.

Sejemske razglednice

(Nadaljevanje s 1. strani)

jen, v to nihče ne dvomi (le razstavi plakatov bi lahko dali primernejše mesto), zato se zdi nerazumljivo, kdo je »pogruntal«¹ tisto ograjo okoli akvarija. Kdor si jo še ni, mu svetujem, da si jo ogleda: zanimivejša je kot tiste želve na pripekajočem soncu (družbo jim delajo otroci, ki se jih kar ne morejo in ne morejo »od blizu«² — preveč nagledati!). Ta čudovita ograja je prava zbirka najrazličnejših lesenih in kovinskih kolov in mrež vseh vrst.

Res nerazumljivo! Propaganda (plakati in podobno) je letos znatno boljša kot lani — še vedno pa mora ostati nekaj, kar te zbode v oči. K temu bi prištel tudi tisti drog za prometni znak na cesti Staneta Zagarja, parkirni prostor (kolesarji in mopediisti plačajo za parkiranje 50 dinarjev, avtomobilisti pa svoje vozilo postavijo na določeni prostor lahko zastojl), zabavne prireditve, o katerih je bilo pred sejmom zelo veliko govora, pa jih skorajda ni, itd.

Samo še besedo, dve o vrtljakih, strelščih, prodajalnih najrazličnejših ne najbolj kvalitetnih spominkov itd., ki jih je vsepoved okoli sejma dovolj. Teh stvari res ne bi bilo treba, razen morda vrtljakov za zabavo otrok, ker so že zdavnaj odslužili, ker so popolno nasprotje ostalega dela sejma. Vse to okoli ustvarja videz sejma v starem pomenu besede in prav nič ne koristi ugledu kranjskega jubilejnega sejma.

Ko človek razmisli o Gorenjskem sejmu, posluša ljudi, kaj menijo o njem, se nehoti vpraša, če je sejem res dosegel svoj namen, če je res tisto, kar naj bi bil — če sploh vemo, kaj naj bi bil, kaj bi z njim radi pokazali, kakšne komercialne uspehe dosegli, skratka, če vemo, kaj hočemo. Človek se vprašuje, koliko časa bo še tako. Govoriti o novih razstavnih prostorih, preden ne razčistimo tega bistvenega vprašanja, ne bi bilo pametno. Zato je treba razmisliti in se — odločiti.

Ne zamudite obiskati
IV. mednarodni sejem tehnike
z izložbo nuklearne energije

Beograd, 23. 8. do 2. 9. 1960

Sodobna tehnika za vse dejavnosti v poljedelstvu in javnih službah. — Kaj je atom in kako služi človeku. Tehnika v gospodinjstvu in vsakodnevem življenju. Popust na železnici in na ladjah.

Medzadružno
lesno industrijsko podjetje»Češnjica«
na Češnjici

PROIZVAJAMO:

- ohišja za radio in televizijske aparate
- zvočne omarice
- servirne mizice
- sobne paravane
- stojala za revije in telefonska stojala
- embalažne sode
- rezan les

Priporočamo, da si ogledate naše kvalitetne izdelke na X. jubilejnem Gorenjskem sejmu